

Padomju laiks diģitalizācija.

Ekspozīcijas sadaļas mērķis:

- Ar interaktīvā satura palīdzību parādīt Viļakas, Žīguru un Kupravas vēsturi padomju laikā, to nozīmi Latvijas kontekstā. Viļaka bija Abrenes rajona centrs vēlāk kļūstot par Balvu rajona pilsētu ar rūpniecisko attīstību, daudzām iestādēm un notikumiem. Žīguru un Kupravas pilsētciemati bija pazīstami visā Latvija ar kokmateriālu izvešanu un drenu cauruļu un keramzīta izgatavošanu.
- Ar fotogrāfiju, video, spēļu palīdzību parādīt ikvienam muzeja apmeklētājam Viļakas un tās nozīmi, vēsturisko daudzveidību, cilvēkus, notikumus.

Skārienjūtīgajā datorā jāiestrādā interaktīvā platforma ar izvēlnes iespējām. Pie ekrāna ikviens muzeja apmeklētājs var izvēlēties kādu sadaļu ar jomām par Viļakas, Kupravas un Žīguru vēsturi.

Izvēlnes iespējas:

Viļaka

Žīguri

Kuprava

Viļaka.

Ir iespēja izvēlēties sīkāk informāciju pa jomām:

-Administrācija

-Saimnieciskā darbība

-Veikali

-Dzīvokļu celtniecība

-Autobusu satiksme

-Izdevniecība

-Izglītība

-Viļakas sabiedriskās iestādes

-Padomju varas simboli pilsētā

-Razošanas iestādes

-Veselības iestādes

-Reliģija

-Kultūras iestādes

-Aizsardzības iestādes

-Citas iestādes

-Viļakas ielas padomju laikā

1.Administrācija:

1944.gada oktobrī uz Viļaku pārcēlās Abrenes apriņķa iestādes un Viļaka kļuva par Abrenes apriņķa centru. Viļakai 1945.gada 8.oktobrī piešķīra pilsētas tiesības. Tā no 1945.gada 12.oktobra līdz 1949.gadam bija Viļakas apriņķa centrs. No 1950.-1959.gadam Abrenes rajona centrs. No 1959.gada Viļakas pilsēta tika iekļauta Balvu rajonā.

Nosaukums	Foto
Abrenes rajona izpildkomiteja Abrenes (Komjaunatnes) ielā 20.gs 50- to gadu II puse ViM 427 (Viļakas muzeja krājums)	
Viļakas pilsētas izpildkomiteja Balvu ielā 13 ViM pg 293 (Viļakas muzeja krājums)	
Abrenes rajona karte; Teksts pie Abres rajona kartes. Abrenes rajonā dibināšanas brīdī ietilpa 1 pilsēta un 24 ciema padomes- Viļakas pilsēta, Bērziņu ciems, Bukstu ciems, Čebatarovas ciems, Demerovas ciems, Doktu ciems, Egļevas ciems, Kazukalna ciems, Kozīņu ciems, Krustcelmu ciems, Kupravas ciems, Kvašņevas ciems, Liepnas ciems, Loginas ciems, Medņevas ciems, Pļeševas ciems, Sosnicas ciems, Stablēvas ciems, Surikovas ciems, Susāju ciems, Šķilbēnu ciems, Vecumu ciems, Viduču ciems, Viļakas ciems. Zaļčupes ciems	

<p>Aleksandrs Ņikonovs, 1.partijas sekretārs Viļakā</p> <p>Teksts. Atmiņas dalās: "laiks pēc kara bija smags, republikas teritorija vēl notika karadarbība, saimniecība bija sagrauta, viss izvazāts un nodedzināts, cilvēku arī bija maz. Vajadzēja sākt no "nulles". Abrenes apriņķa partijas komiteja un izpildkomiteja tika izvietota (tagadējā Dārzu ielā 3). Vajadzēja atvērt veikalus, ievest nepieciešamās preces, atvērt skolas, ārstniecības iestādes, atjaunot elektrostacijas darbību u.c."</p>	 <p>VĪM 67 (Viļakas muzeja krājums)</p>
<p>Latvijas PSR Augstākās padomes prezidija Dekrēts. 1945.gada 8.oktobris pilsētas tiesību piešķiršana:</p>	 <p>Periodika.lv</p>
<p>Foto: Skats uz Viļakas pilsētu 20.gs 50-tie gadi.</p> <p>VĪM 1365 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

Ir iespēja uzspiest uz Viļakas pilsētas vadītājiem

Viļakas pilsētas vadītāji.

Fotogrāfija ar pilsētas vadītājiem un teksts:

Viļakas pilsētu vadītāji no 1946.-1960.gadam

Baškajevs A. – 1946.gada jūnijs – 1947.gada jūlijs

Grahoļska N. – 1947. gada jūlijs – 1949.gada septembris

Semikožs F. – 1949. gada 29. septembris – 1950. gada 17. marts

Orlovs N. – 1950. gada 17. marts – 1950. gada 3. decembris

Močalovskis S. – 1951. gada 15. septembris – 1952. gada 23. jūnijs

Morozovs R. – 1952. gada 23. jūnijs – 1952. gada 4. oktobris

Kuļa N. – 1952. gada 4. novembris – 1953. gada 30. jūlijs

Kuzmina A. – 1953. gada jūnijs – 1955. gada jūnijs

Andrejeva K. – 1955. gada 22. jūnijs – 1956. gada jūlijs

Rumjanceva N. – 1957. gada janvāris – 1958. gada 25. novembris

Kudurs B. – 1958. gada 25. novembris – 1959. gada 6. marts

Zelenkova T. – 1959. gada 6. marts – 1960. gada 8. marts

Nosaukums	Foto
Viļakas pilsētu vadītāji no 1946.gada-1960.gadam. Viļakas muzeja digitālais arhīvs	

Sadaļa: *Viļakas pilsētu vadītāji no 1960.gada-1994.gadam.*

Nikolajs Meščerjakovs – Viļakas pilsētas izpilddarbinātības priekšsēdētājs no 1960. – 1969. gadam

Vanda Borisova - Viļakas pilsētas izpilddarbinātības priekšsēdētājs no 1969. – 1971. gadam

Nosaukums	Foto
<i>Viļakas izpilddarbinātības deputāti pie ēkas Balvu ielā 13, centrā sekretāre Vanda Borisova, pa kreisi izpilddarbinātības priekšnieks Nikolajs Meščerjakovs.</i>	

VIM pg 460

Antonija Drozdova - Viļakas pilsētas izpilddarbinātības priekšsēdētājs no 1971. – 1990. gadam

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p><i>Viļakas izpildkomitejas vadītāja Antonija Drozdova Viļakas ugunsdzēsēju jubilejas pasākumā 1987.gadā</i></p>	 <p style="text-align: right;">VĪM 1338</p>
--	--

Marjans Locāns - Viļakas pilsētas TDP valdes priekšsēdētājs no 1990. – 1994. gadam. Viļakas pilsētas Domes priekšsēdētājs no 1994. gada – 1997. gada jūlijam.

Nosaukums	Foto
<p><i>Pirmās brīvās vēlēšanas. Pie galda 3.no labās sēd Viļakas pilsētas izpildkomitejas vadītājs Marjans Locāns</i></p> <p>Viļakas muzeja diģitālais arhīvs</p>	

2.Saimnieciskā darbība:

- 1) Kolhozs “Komjaunietis”, p/s “Abrene”, “Viļaka”

Apraksts:

Pēc kara iedzīvotāji dzīvoja bailēs, pildīja nodevas, meža darbus, sākumā neveicās ar kolhozu organizēšanu, bet pēc 1949.gada 25.marta deportācijām viss mainījās. Uz 1949.gada 9.jūniju Viļakas apriņķi jau bija izveidoti 264 kolhozi. 1950.gada 24.augustā tika izveidots kolhozs "Komjaunietis", kurš 1957.gadā pievienots p/s "Abrene, no 1965.-1990.g pārdēvēts par p/s "Viļaka" p/s "Viļaka" kantoris atradās Eržepoles ielas galā, blakus pareizticīgo baznīcai, savukārt kolhoza zeme bijusi Susāju pagasta teritorijā. p/s “Viļaka” turēja lopus, audzēja linus un nodarbojās ar augkopību.

Nosaukums	Foto
<p><i>Padomju saimniecība "Viļaka" pirms iziešanas druvā, no kreisās stāv partijas sekretāre Jakuševa, vetārste Strupka Silvija un šoferis Strapcāns</i></p> <p>VĪM 424 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p><i>-P/s "Abrene" laukā 1967.gads</i></p> <p>Periodika.lv</p>	

3. Veikali

Apraksts:

Veikalos arvien biežāk trūka dažādas preces. Nebija iespējams nopirkt pašu nepieciešamāko. Vieglāk bija uzskaitīt preces, kuras bija veikalu plauktos, nekā tās, kuras nebija. Lielāko daļu sava brīvā laika cilvēki pavadīja staigājot pa veikaliem, mēģinot atrast vajadzīgos pārtikas produktus vai rūpniecības izstrādājumus. Ja arī palaimējās atrast, tad bija jāstāv garā rindā, lai to iegādātos.

Nosaukums	Foto
<p>Pa labi Gastronoma veikals, 20.gs 70-tie 80-tie gadi:</p> <p>VĪM pg 292 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p><i>Gatavo apģērbu veikals Viļakā, Pils ielā 2, pārdevēja J.Daukste;</i></p> <p>VĪM pg 584 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p><i>-Viļakas gastronomā 1971.gadā</i></p> <p>Periodika.lv</p>	
<p><i>Viļakas apavu veikals 20.gs 70-tie gadi</i></p> <p>Dz.Dvinska privātkolekcija.</p>	

Apraksts:

Par vienu rubli varēja: - paēst kārtīgas pusdienas kafejnīcā, nopirkt 100 sērkociņu kastītes, - nopirkt 5 glāzītes "Plombīra" vai 10 glāzītes "Piena" saldējuma, - izbraukt 20 reizes ar autobusu, nopirkt 4 baltmaizes klaipiņus (kuri svēra 900- 1000 g), - nopirkt 5 litrus izlejama piena, 10 kg kartupeļu, 12 olas, 1 pudeli saulespuķu eļļas, 40 litri benzīna

Par 5 rubļiem varēja: - nopirkt 2 kg labas gaļas veikalā, - nopirkt degvīna pudeli (plus uzkodas), - nopirkt kilogramu ļoti labu konfekšu 1 kg šokolādes,

Par 50 rubļiem varēja: - nopirkt pusaudžu velosipēdu

Par 100 rubļiem varēja iegādāties- modernu ziemas mēteli, kameru Zenith u.c.

Viļakas pilsētas iestādēs 70-tajos algas bijušas šādas:

Šūšanas cehs sarkanais rīts- 1979.gada šuvējas vidēji saņēma 90,6 rubļus, dažkārt arī vairāk,

Viļakas bērnudārza audzinātāja alga-60 rubļi,

1974.gadā pārdevējs Viļakā varēja saņemt no 80-150 rubļiem mēnesī;

4. Dzīvokļu celtniecība

Apraksts:

Dzīvokļu celtniecībai pēc kara bija piešķirta īpaša nozīme. Viļakā pirmās daudzdzīvokļu mājas sāka celt 1947.gadā. 1967.gadā izveidoja Balvu pārvietojamo mehanizēto kolonnu (PMK). Mehanizētai kolonnai bija savs iecirknis arī Viļakā. 20.gs 70 gados Viļakas (PMK) iecirknī strādāja aptuveni 25 celtnieki. Daudzdzīvokļu mājas tikaeltas padomju saimniecības "Viļaka", linu fabrikas strādniekiem, skolotājiem, ārstiem utt.

Nosaukums	Foto
<i>Uzcelta māja Liepnas ielā 1, 1960-tie gadi</i> Viļakas muzeja digitālais arhīvs	
<i>-Daudzdzīvokļu māja uzcelta 1970.gadā.Jaunajā ēkā dzīvokļus saņēmuši Viļakas skolotāji un ārsti, kā arī viens no šīs mājas celtniekiem</i> Viļakas muzeja digitālais arhīvs	
<i>Daudzdzīvokļu māja Abrenes ielā 1</i> VĻM pg 281 (Viļakas muzeja krājums)	

<p><i>-Daudzdzīvokļu celtniecība Abrenes ielā 5;</i></p> <p>VĪM 1365 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p><i>- Daudzdzīvokļu celtniecība Eržepoles iela 66, 1962.gads;</i></p> <p>Periodika.lv</p>	
<p><i>Daudzdzīvokļu celtniecība Pils ielā 1</i></p> <p>Periodika.lv</p>	
<p><i>Viļakas patērētāju biedrības māja Abrenes ielā 34, 1960.gads;</i></p> <p>Periodika.lv</p>	
<p><i>Eržepoles daudzstāvu māju celtniecība</i></p> <p>VĪM pg 278 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p><i>Patērētāju biedrības māja Abrenes ielā 11??</i></p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

5. Autobusu satiksme

Apraksts:

No 1946.gada aprīļa regulāri sāka kursēt autobusi maršrutos Viļaka-Vecumi, Viļaka-Balvi. 1959.gadā: Rīga-Gulbene-Viļaka. Tajā bija ērtas telpas pasažieriem, atpūtas istaba autobusu vadītājiem. 1969.gadā atklāts maršruts Rēzekne-Kārsava-Baltinava-Viļaka-Alūksne. Viļakas autoostas ēka ekspluatācijā pēc remonta nodota 1970.gadā.

Nosaukums	Foto
<p>Viļakas autoosta, 20.gs 60-70-tie gadi;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Skats uz Viļakas autosstū 20.gs 80-tajos gados</p> <p>VĪM pg 575 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Skats uz viļakas autoostu pirms rekonstrukcija, pa labi koka ēka. 20.gs 60-tie gadi.</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

6. Izdevniecība

Apraksts:

Viļakas laikraksts “Latgales zemnieks ” iznāca Viļakā no 1945.gada 6.februāra. Atradās uz Abrenes ielas (Komjaunatnes ielas). Viļakā bija arī tipogrāfija, kurā iespieda šo laikrakstu (atradās uz Padomju ielas, tagad Garnizona iela).1953.gadā avīzes redaktors Jānis Sīlis. **Redakcijas telpas-divas mazītiņas istabiņas vecā, nelielā koka mājēlē bija pārapsdzīvotas un pārblīvētas. Redakcijas kabinetā bija šaurs rakstāmgalds. Uz galda telefons un rakstāmpiederumi, avīžu un papīru kaudzes. Aiz galda pagars dēļu sols. Nedaudz lielākajā priekštelpā divi nelieli galdi ar skapi, grāmatu un vecu avīžu kaudzēm gar aizmugures sienu.** Šajā telpa atradās pārējie redakcijas darbinieki-redakcijas sekretārs Šakins, literārais līdzstrādnieks J.Mačāns, grāmatvede un vēl pāris līdzstrādnieku.1949.gadā laikraksts iznāca 3x nedēļā. Abonēšanas maksa vienam mēnesim bija 2 rubļi. Uz 1957.gadu laikrakstā bija ap 260 pastāvīgo korespondentu. Avīze iznāca līdz 1959.gadam.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>"Latgales zemnieks" tipogrāfijas darbinieki Viļakā, vidū direktors Ribakovs;</p> <p>VĪM 348 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>-<i>"Latgales zemnieks"</i> darbinieki- redaktore <i>B.Kuple</i>, grāmatvede <i>Marija</i>, līdzstrādnieks <i>Vizulis</i>, kurjeri <i>M.Larionova</i>, korektors <i>M.Kokorevičš</i>, līdzstrādniece <i>G.Kaža</i>, 20.gs 50-tie gadi.</p> <p>VĪM 349 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Latgales zemnieks tipogrāfijas burtlices;</p> <p>VĪM 483 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>-Latgales zemnieks redakcijas darbinieki- pirmajā rindā no kreisās <i>Mežale</i>, redaktore <i>Kuple</i>, kurjere <i>Larionova</i>, otrajā rindā <i>J.Mačāns</i>, <i>J.Šakins</i> (kurš prata braukt ar moci),</p> <p>VĪM 350 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

7. Izglītība

Pie izglītības iespējams uzspiest un sīkāk izlasīt informāciju par:

- Viļakas vidusskolu
- Eržepoles skola
- Viļakas 7.gadīga krievu skola
- Viļakas internātskola
- Viļakas mūzikas skola
- Viļakas bērnudārzs

7.1. Viļakas vidusskola

Apraksts:

Pēc Viļakas atbrīvošanas 1944.gada 25.jūlijā skola atgriezās savā ēkā kura bija netīra, izpostīta, ar šāviņu pēdām sienā un jumtā, bez logu stikliem, ūdensvada un apkures. Ģimnāzija tika pārdēvēta par vidusskolu.

1944./1945 gads direktore Elza Ģērmane.

Direkori:

Aleksejs Torgašovs 1945./1946.gads

Milda Korgunova 1946./1949.gads

Jānis Reinbergs – 1949./1950.gads

Nikolajs Upīts (1950-1953.)

Boriss Antipenko (1953.-1959)

Antoņina Laurāne (1959./1960.)

Nikolajs Upīts (1960-1962)

Antons Mičāns (1962.-1972)

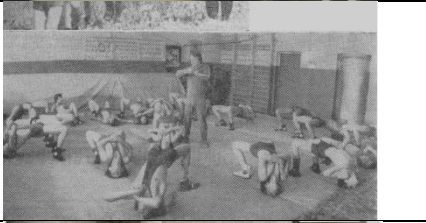

Anele Laganovska (1972.-1987)

A.Krištopāns (1987-1996)

Skolotāji: J.Blāķis- mācīja vēsturi, Br.Holsts (fiziku), N.Bogoļubova (krievu valoda), Z.Pundure (latviešu valoda), Līdz 1954.gadam vidusskola strādāja divās plūsmās 8-11.klašu sastāvā, bet 1954.gadā tai pievienojās Viļakas latviešu 7 gadīgās un krievu 7 gadīgās skolas kolektīvi .Radās grūtības ar telpām, tad 1-3.klasi izvietoja “Garnizona telpās.”

Atestāta par labām sekmēm varēja dabūt zelta medaļu. 1958.gadā izveidots radiomezgls skolas bēniņos. Skolas formas ikdiena bija tumšas- tumšas kleitas un balti vai melni priekšauti, bet apavi-velteņi ziemā. Meitenes nēsāja bizes, kurās iepina atlasa lentas. Garderobe atradās pagrabstāvā. Skolai bija zirgs, lai varētu apstrādāt skolas dārzu. Vasarās bija jāiet darba praksēs.1980.gada uzcēla skolas piebūvi (bijušās pamatskolas ēka)

Nosaukums	Foto
Skats uz Viļakas vidusskolu; Viļakas vidusskolas skolas muzeja krājums	

<p>Viļakas vidusskolas skolotāju kolektīvs 20.gs 70-tie gadi;</p> <p>VIĻM 691 (viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Matemātikas iekārtojums skolā;</p> <p>Viļakas vidusskolas skolas muzeja krājums</p>		
<p>Skolēni kārtro eksāmenu skolas zālē, 1975.gads;</p> <p>Viļakas vidusskolas skolas muzeja krājums</p>		
<p>Sporta zāle 1976.gadā (mūra ēka blakus tagadējai sporta zālei);</p> <p>Periodika.lv</p>		
<p>Ķīmijas stunda 1963.gadā, skolotājs N.Grigorjevs;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Liecība 1971/1972.gads</p>		

7.2. Eržepoles skola (Viļakas 7-gadīga skola).

Apraksts:

Skola atklāta 1866.gadā. Pēc kara gados ar padomju varas atgriešanos izmainījās skolotāju sastāvs, skolu vadīja direktori: Nīna Austrīņa, Nadzežda Eglīte, Ksenija Kerenska, Pēteris

Pavlovs, mācību daļas vadītājas- Z.Briede, Ņ.Rozniece, Otskačevska, R.Askoļska. Skolotāju kolektīvs: M.Ločmele, M.Melne, F.Logins, K.Nosevičs, J.Bratuškins, V.Maslovska-Bratušķina, Ļ.Ivanova-Baikova; A.Ivanova, A.Junga, A.Buša, A.Bondare-
Veina, A.Puzo-Šaicāne, J.Dortāns, A.Torgašovska, P.Bricis. No 1946.gada skolā jau darbojās arī pionieru organizācija, sākumā bija ap 40 biedriem, pēc tam 1948.gadā jau ap 100 biedriem. Eržepoles skola pastāvēja līdz 1954.gadam.

Nosaukums	Foto
<p>-Eržepoles skolas skolotāji 1946/1947.gadā. 1 r. No kr. A.Buše, A.Junga, direktore N.Eglīte, Ņ.Austrīņa, B.Veļkere. 2.r.no kr. J.Bratuškins, Kosogorina, K.Circene, K.Nosevičs, M.Ločmele, Barobe, Siničkins.</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	 <p data-bbox="889 814 1205 856">Skolotāji 1946./47.m.g. 1.r.no kr.:A.Buše,A.Junga,dir.N.Eglīte, Ņ.Austrīņa,B.Veļkere, 2.r. no kr.:J.Bratuškins,Kosogorina, K.Circene,K.Nosevičs,M.Ločmele,Barobe,Siničkins</p>
<p>Skola ar skolēniem un skolotājiem 1948.gadā</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>-Eržepoles skolas skolotāji 1952./1953.gadā 1.r.no kreisās A.Bondare, Ļ.Baikova, pionieru vadītāja (?), mācību daļas vadītāja R.Askoļska, direktors P.Pavlovs, sk.Minova, M.Melne, A.Torgašova, Ločmele. 2.r.no kr. K.Nosevičs, M.Meija Dreimane, A.Ivanova, (?), M.Ločmele, Rundzāne, Kokoreviča, (???)</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	 <p data-bbox="889 1480 1182 1543">1952./53.m.g. Skolotāji 1952./53.m.g. 1.r.no kr.:A.Bondare,Ļ.Baikova,pion. vad.(?),māc.daļas vad.R.Askoļska,dir.P.Pavlovs,sk.Minova, M.Melne A.Torgašova,Ločmele, 2.r.no kr.K.Nosevičs,M.Meija Dreimane,A.Ivanova,?,M.Ločmele,Rundzāne,Kokoreviča,???</p>

<p>Eržepoles skolas 1954.gada izlaidums, ar skolotājiem Ļ.Baikovu un P.Brici.</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	 <p>1954.gada izlaidums (pēdējais) ar sk.Ļ. Baikovu un P. Brici</p>
<p>Eržepoles skolas 1949.gada izlaidums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	 <p>1949.gada izlaidums</p>

7.3. Viļakas 7.gadīgā krievu skolas:

Apraksts:

Celta pēc 1945.gada. 1950.gadā direktors Pavlovs. Bijušas skolotājas Baikova, Cvetkova, Aleksejeva u.c. Pastāvēja līdz 1954.gadam.

Nosaukums	Foto
<p>Skolotāja Cvetkova ar saviem audzēkņiem 1949.gadā;</p> <p>VĪM 477 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

7.4. Viļakas internātskola:

Apraksts:

Darbu sāka 1960.gadu sākumā. 1970.gadā Viļakas internātskolas audzināšanā -atradās 56 bāreņi, bet pavisam skolā mācījās 244 audzēkņi. Vairums no viņiem bija nākuši no daudz bērnu ģimenēm. Skolotāji: Marija Terentjeva, Klaudija Baikova, Valentīna un Leonīds Jevstignejevi, skolotāja Elizabete Bronšteine. Skola pastāvēja līdz 1974.gadam (bijušā garnizona telpās). Garnizona telpās bija izvietotas arī Viļakas vidusskolas 1-4 klases abās valodas plūsmās. Skolas direktors bija A.Krištopāns.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Viļakas internātskolu, redzami skolēni ar skolotājiem, sēž no kreisās benita un Alfons Krištopāni.</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

7.5. Viļakas mūzikas skola.

Apraksts: Skola dibināta 1957.gadā, kura darbu sāka Viļakas kultūras namā ar 25 audzēkņiem. Pirmā mūzikas skolas vadītāja Inta Blūma. Sākumā skolā darbojas tikai divas nodaļas: klavieru un bajanu nodaļa. Pirmais izlaidums bija 1961.gadā, kuru absolvēja tikai viena audzēkne. 1960.gadā parādās trešā nodaļa-akordeona. 1962.gadā skola maina savu vietu un tiek izvietota Viļakas pamatskolas telpās Skolas ielā. Šajā mācību gadā atvēra pūšamo instrumentu nodaļu. No 1964.gada mūzikas skolas direktore Gaļina Harlamova. 1968.gadā mūzikas skolai atvēlētas savas telpas Padomju (Garnizona iela) un tiek atvērta mūzikas skolas filiāle Žīguros. 1971.gadā skola pāriet uz bijušās internātskolas telpām.

Nosaukums	Foto
<p>Viļakas mūzikas skolas izlaidums</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

7.6. Viļakas bērnudārzs:

Apraksts: Bērnudārzs oficiāli atvērts 1946.gadā, atradās uz Sudmaļu ielas (mūsdienās Baznīcas iela 23). Bērnudārzā gāja 25 bērni. 1949.gadā Viļakas bērnudārzs pārcelts uz Pils ielu (pretī kultūras namam). Uz 1949.gada beigām bērnudārzā bija 16 bērni. Bērnudārzā atradās 6 istabas, guļamistaba, spēļu istaba, virtuve, uzņemšanas istaba, kanceleja un ēdamzāle. Malkas apkure. Strādāja 4 cilvēki.

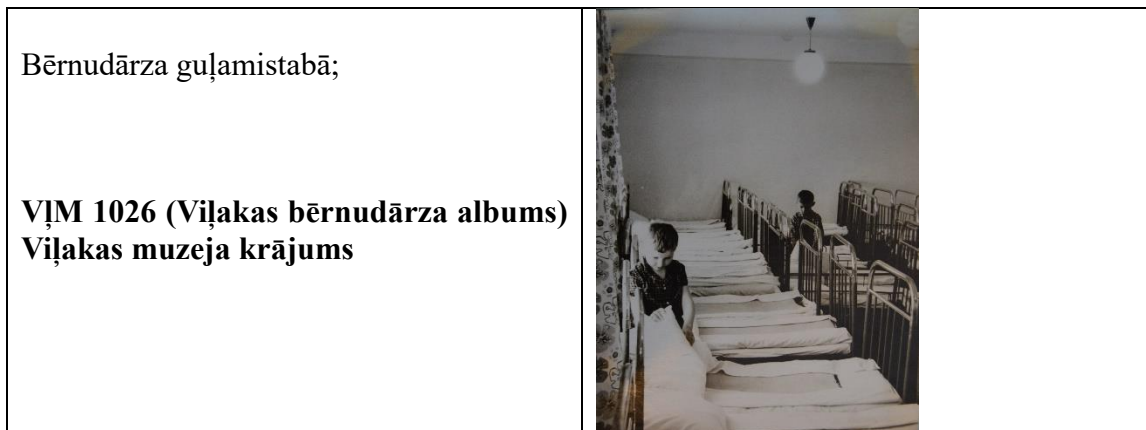
1950.gadā bērnudārzs pārcelts uz Komjaunatnes ielu (mūsdienās divstāvu koka māja luterāņu baznīcas kalnā). Bērnudārzs šeit atradās līdz 1961.gadam. Bērnudārzs kopš 1961.gada atrodas bijušajās kara komisariāta telpās Liepņas ielā 18. 1961.gada otrajā pusgadā bērnudārzā atvēra diennakts grupu, taču 1975.gadā to jau slēdza. 70-tajos gados strādājot par audzinātāju 1,5 likmes varēja nopelnīt 90 rubļus algu. 20.gs 80-tajos gadu sākumā bērnudārzā bija 4 grupas- divas latviešu un divas krievu, divas bērniem no 1-3 gadiem, divas no 3-7 gadiem. Audzinātājas strādāja no 8.30-19.00. Grupas bija pārpildītas ar bērniem. Skaitis dažreiz pārsniedza 120 bērnus. Katrā grupiņā strādāja viena audzinātāja un viena auklīte bet ar 1983.gada rudenī sāka strādāt divas audzinātājas un tika mainīts darba laiks no 7.30-19.30. Audzinātājas strādāja pa maiņām, bet auklīte strādāja no 8.00-17.00 un viņai bija pusdienu pārtraukums

20.gs 70-tajos un 80-tajos gados bērnudārza ikdienā bija rīta cēliens, kurās tika sagaidīti bērni, sākās individuālais darbs, rotaļas, rīta rosme, brokastis, pastaiga-rotāļa, vērojums, darbs, pusdienas, dienas miegs, celšanās un iemaņu pilnveidošana, pēcpusdienas cēliens-higiēniskās procedūras, rotaļas, launags, nodarbība- pastaiga. Sagatavošanās grupiņa varēja būt no 25-32 bērniem, bērnudārzā ap 120 bērniem. 20.gs70-tajos gados bija arī Viļakas bērnudārzs-mazbērnu novietne, kuru apmeklēja no zīdaiņa vecuma.

Nosaukums	Foto
<p>-Bērnudārza ēka 1946.gadā (mūsdienās Baznīcas iela);</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	
<p>-Viļakas bērnudārza mazbērnu novietnes kolektīvs. No labās vecākā medmāsa Samicina, medmāsa Ļudmila, Valentīna, vadītāja Irēna Bukovska, audzinātāja Antoņina, Terēza un Ņina Malčanova</p> <p>VIĻM 1206 (viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Skats uz Viļakas bērnudārzu;</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	

<p>Fizkultūras nodarbība Viļakas bērnudārzā ar audzinātāju Grekovu</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	
<p>-Viļakas bērnudārzs, 20.gs 40-to gadu II puse;</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	
<p>-Bērnudārza ēka 1959.gadā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>-Pusdienas Viļakas bērnudārzā;</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	
<p>Rotaļas Viļakas bērnudārzā;</p> <p>VIĻM 1026 (Viļakas bērnudārza albums) Viļakas muzeja krājums</p>	

8. Viļakas sabiedriskās iestādes:

- Viļakas viesnīca
- Viļakas frizētava
- Viļakas dārzniecība
- Viļakas pasta nodaļa
- Viļakas stadions
- Viļakas sakaru nodaļa
- Viļakas pirts

8.1. Viļakas viesnīcas foto.

Nosaukums	Foto

8.2. Viļakas frizētava:

Apraksts: 20.gs 50-tajos gados frizētavas vadītājs Bratušķins, frizieres Kukeja, Docenka. 1959.gadā frizētavā iekārtota uzgaidāmā telpa un iepriekšējā naudas iekasēšana par pakalpojumu, 60-gados par kasieri strādāja A.Bārdiņa. 70-gados frizieres I.Babāne, V.Romanova, St.Duļbinska, St.Tamane. 80-tajos frizētavas vadītāja T.Kazinovska.

Nosaukums	Foto

<p>Frizētava Viļakā uz Tautas ielas 20.gs 60-70-tie gadi;</p> <p>Viļakas muzeja diģitālais arhīvs</p>	
--	--

8.3. Viļakas dārzniecība:

Apraksts: 1949. gadā Viļakas pilsētas izpildkomiteja visus dārzus pārņēma savā pārvaldīšanā. Izpildkomiteja pieņēma dārznieku, strādniekus, sargus. Dārzu uzkopšanā labi strādāja vecākais dārznieks Jāzeps Dudinskis, strādnieks Zaharovs. Pavasarī apkopa ap 600 augļu koku, vairākus simtus ogu krūmus, tos aprokot, kaļķojot, izgriežot sausos zarus. Dārzus papildināja ar 110 jauniestādītiem augļu kokiem, 500 krūmiem aveņu, 300 ceriem zemeņu. Pilsētas iedzīvotāji par pieejamu maksu varēja saņemt dārzenus: gurķus, redīsus, salātus u.c., kā arī visādus stādus sakņu dārzēm, puķes.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Viļakas dārzniecību;</p> <p>VĪM 1145 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

8.4. Viļakas pasta nodaļa:

Apraksts: Viļakas pasta strādāja jau no 1910.gada. Viļakas pasta varēja abonēt dažādus laikrakstus, avīzes. Ikviens varēja samaksāt elektrības un telefona rēķinu. 1948.gada augustā par slēgtu vēstuļu (vietējo un citvietu) pārsūtīšanu svarā līdz 20 gr 40 kap, par nākošiem 20 gr. 20 kap.

Pasta kartiņas (vietējās un citvietu) 25 k.

Par visu veidu bandroļu (vietējo un citvietu) pārsūtīšanu līdz 50 gr. 1 rublis 10 kapeikas, par nākošiem 50 gr. 15 kapeikām.

Ierakstītas vēstules (vietējās un citvietu) svarā līdz 20 gr 1 rublis. Piemaksas sūtījumi, neatkarīgi no tā vai pilnīgi neapmaksāti vai pa daļai apmaksāti 1 rublis.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>-Pie Viļakas pasta nodaļas, 20.gs vidus;</p> <p>Dz.Dvinska privātkolekcija</p>	
---	--

8.5. Viļakas stadions:

Apraksts: 20.gs 50-tajos gados tika uzsākta stadiona būve pilsētā. Īsā laikā veica zemes darbus un sāka skrejceļa un sektoru izbūvi. Stadions bija ar normāla izmēra futbola laukumu un pieciem 400 m skrejceļiem. Futbola laukuma galos iekārtoti vieglatlētikas sektori. Tāllēkšanas, augstlēkšanas un lodes grūšanas sektoru pamatus izraka ar skrēperi. Skolotāja Abdulajeva vadībā, nepārtraukti strādājot, tika veikti zemes darbi, ielikta betona apmalītes skrejceļiņam, futbola laukumā iesēta zāle, ierakti un nokrāsoti vārtu stabi. Vēlāk stadiona tribīnēs tika iekārtots jumts.

Nosaukums	Foto
<p>-Skats uz Viļakas stadionu 20.gs 50--60-tajos gados;</p> <p>Viļakas vidusskolas skolas muzeja krājums</p>	
<p>-Viļakas ugunsdzēsēju 80-gades svētki Viļakas stadionā 1987.gadā. Aizmugurē redzamas stadiona tribīnes ar jumtu.</p> <p>VĪM pg 1322 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>-Romu vasaras nometne pie Viļakas ezera, 1974.gads;</p> <p>VĪM 979 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

8.6. Viļakas sakaru nodaļa:

Apraksts: Pēc kara sakaru līnijas un centrāles bija pamazām atjaunotas.1946.gadā par vecāko tehniķi strādāja J.Zelčs. 1946.gada maijā priekšnieks Zujevs. Sakaru līnijas vajadzēja labot, tās nestrādāja tā kā vajag. 20.gs 40-tajos gados par priekšniekiem strādājuši Čalaburdins, Platkovs, Raumane. Laikrakstu daļas pārzinātāja Valija Ozola, galvenā grāmatvede Šiškina. 1948.gada telegrāfiste Raumanova un Kuzmane, telefoniste Valujeva, pārvedumu daļā strādāja Dvinska un Raumanis, pastniece Vorobjova, pasta šķīrotāja Smuška. 1948.gada sakaru kantora priekšnieces vietnieks J.Issats.1948.gadā sakaru pakalpojumu cenas:

Par vienu minūti: viena rajona robežās

20 kap. apgabala iekšējos sakaros 1 rub. starppagabalu un starprepubliku sakaros: attālumā līdz 600 km Rbļ 1,50attālumā tālāk par 600 km Rbļ 2,50 Par steidzošām telefona sarunām ņēma maksu trīskārtīgā apmērā, par zibens sarunām pieckārtīgā apmērā. Ar 1967.gadu 7.maiju tika atzīmēta sakarnieku darbinieku diena. Iedzīvotāji izmantoja vairākus pakalpojumus-pastu, telegrāfu, telefonu, radio, televīziju. 1967 Viļakas sakaru nodaļas priekšniece E.Barkāne.Telefonistes Volkova, Tuča, Podozerova.50-60-tajos telefoniste Anna Musatova.

Nosaukums	Foto
-Viļakas sakaru nodaļas operatore 1965.gadā. VĪM 987 (Viļakas muzeja krājums)	

8.7. Viļakas pirts.

Viļakas pirts atklāta 1953.gadā. Pirts kurinātāja alga 1981.gada bija 80 rubļi.

Nosaukums	Foto
Skats uz Viļakas pirti VĪM 328 (Viļakas muzeja krājums)	

9. Padomju varas simboli pilsētā:

-**Ļeņina un Staļina pieminekļi**

-Sarkanarmiešu brāļu kapi

-Piemineklis sarkanajiem partizāniem

9.1. **Staļina piemineklis** atklāts 1949. martā, bet demontēts 1962. gadā, savukārt Ļeņina piemineklis stāvējis no 1949. gada jūlija līdz 1990. gada 23. jūlijam.

Nosaukums	Foto
<p>-Staļina piemineklis pie Viļakas kultūras nama.</p> <p>VĪM 926 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>- Skolēni 1.septembrī noliek ziedus pie Ļeņina pieminekļa;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Ļeņina piemineklis pie universālveikala</p> <p>VĪM 711 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

9.2. **Sarkanarmiešu brāļu kapi Eržepolē:**

Apraksts:

1944.gada jūlija beigās-augusta sākumā apbedītie padomju karavīri, kas bija krituši cīņās ar atkāpjošos vācu armiju ceļā starp Viļaku un Balviem. Sarkanarmiešu brāļu kapi atrodas Viļakas pareizticīgo baznīcas kapsētas teritorijā.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>- Sarkanarmiešu brāļu kapi pirms rekonstrukcijas 20.gs 60-tie gadi;</p> <p>VĪM pg 570 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>-Sarkanarmiešu brāļu kapi pēc rekonstrukcijas 20.gs 80-tie gadi;</p> <p>VĪM pg 571 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Sarkanarmiešu brāļu kapos;</p> <p>VĪM 555 (Viļakas muzeja krājums)</p>		

9.3. Piemineklis sarkanajiem partizāniem:

Apraksts:

Piemineklis atklāts 1947.gadā. Apbedīti 14 sarkanie partizāni. 20.gs 60-tajos.1962.gada uzstādīts jauns Zentas Zvāras piemineklis.

Nosaukums	Foto
<p>Sarkano partizānu piemineklis 20.gs 50tajos;</p> <p>VĪM 278 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

1962.gada pieminekļa variants;

VĪM pg 406 (Viļakas muzeja krājums)

10. Ražošanas iestādes Viļakā:

- Viļakas linu fabrika
- Sia "Daiļrade"
- Šūšanas cehs "Sarkanais rīts"
- Viļakas pienotava
- Šūšanas ateljē
- Viļakas kondetorijas cehs
- Viļakas maizes ceptuve
- Viļakas rūpkombināts

10.1.Viļakas linu fabrika.

Apraksts:

Pilnvērtīgi darbu sāka 1946.gadā. Fabrika pārstrādāja linu stiebriņus. 20.gs 60-tajos fabrikā uzstādītas divas jaunas mašīnas - mehanizēts padevējs SM-1 un stiebriņu maļamā mašīna MT-100L, pieauga garšķiedru linu iznākums. Darbs fabrikā notika trijās maiņās- pirmā maiņa sākās jau svētdienas vakarā- 23.00-6.00, otrā maiņa- 6.00-14.30, trešā maiņa: 14.30-23.00. Fabrikā strādāja ļoti daudz cilvēku, varētu būt ap 200 cilvēkiem. 20.gs 60-tajos gados fabrika dega, taču to atjaunoja. Fabrikas strādniekiem bija arī savas formas. Sievietēm: halāti, vīriešiem- kombinezons, āra strādniekiem- pufojuma.

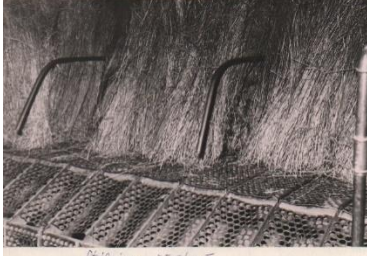

Linu fabrikas kolektīvs nosūtīšanai uz ārzemēm sagatavoja ap 550 tonnas spaļu. Augstas kvalitātes linu bija maz, tāpēc radās daudz pakulu, kuras vēl papildus pārstrādāja un varēja iegūt virves. Saražoto produkciju linu fabrika sūtīja uz Jelgavu, Rīgu un visām Padomju zemēm. Linu fabrikas strādniekiem piešķirti arī dzīvokļi.

1993.gadā bija slēgtas visas linu fabrikas Latgalē. Ražošana galvenokārt pārtraukta tādēļ, ka uzņēmumi nespēja samaksāt par dārgo kurināmo un elektroenerģiju u.c.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>Garšķiedras lina šķirošana Viļakas lina fabrikā;</p> <p>VĪM 1057 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Viļakas lina fabrikas kantora ēka;</p> <p>VĪM 892 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Skats uz Viļakas lina fabrikas iekšpagalmu;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Lina fabrikas atjaunošanas darbi;</p> <p>VĪM 1051 (Viļakas muzeja krājums)</p>	 <p><i>Atjaunošanas darbi pie ieejas 1963.g. 35.06</i></p>
<p>Lina fabrikas strādnieki;</p> <p>VĪM 860 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Lina fabrikas strādnieku kolektīvs 1956.gadā;</p> <p>VĪM 1059 (Viļakas muzeja krājums)</p>	 <p><i>Strādnieku kolektīvs 1956.g.</i></p>

<p>Linu stiebriņu žāvēšana;</p> <p>VĪM 1058 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Linu vešana uz fabriku 1949.gadā;</p> <p>Periodika.lv</p>	
<p>Linu stiebriņu iekraušana uz lauka.</p> <p>VĪM 862 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

10.2. Sia “Dailrade”, “Suvenīrs”:

Apraksts:

Uzņēmums “Suvenīrs” Viļakā tika atklāts 1968.gada beigās, galvenā produkcija bija tautas daiļamata izstrādājumi, suvenīri – adījumi, audumi, keramika, pinumi, ādas, metāla, koka un dzintara izstrādājumi. Cehu vadīja vecākais meistars I.Grizlovs. 1969.gada jūlijā “Suvenīrā” izgatavoti 25 000 suvenīru. Jūlijā bija izgatavotas 16 000 adatnīcas, 600 lādītes, 400 dekoratīvie ratiņi, salvetes, 8000 meža atradumu “Zvirbulis” un “Divkauja”, 50 dekoratīvās tāfelītes. Meistari izgatavojuši detaļas vairāk kā 280 svečturiem, kurus montēja galdnieki. Līdztekus gatavoja arī pusfabrikātus- lelles, jo tautu meitām drānas tika izgatavotas “Suvenīrā. 1979.gada oktobrī strādnieki apguva jaunu izstrādājumu ražošanu- kaklasaišu pakaramos un kaklarotas. “Erita”, “Lana”, “Irita”, kuras sāka ražot 1980.gada martā. Suvenīrā izgatavoja arī komplektu “Ozollapas”.1987.gads bija ražīgs ceha krāsainie virtuves cimdiņi un izšūtie priekšauti ceļoja uz Mongoliju, apaļie soliņi uz Čehoslovākiju

Nosaukums	Foto
------------------	-------------

<p>Skats uz Suvenīru</p> <p>VĪM pg 493 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Skats uz Suvenīru 20.gs 80-tajos;</p> <p>VĪM pg 282 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Suvenīra strādnieki darba procesā;</p> <p>VĪM pg 404 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Suvenīra spogulis;</p>		
<p>Suvenīra lādīte;</p>		
<p>Suvenīra mucīņa;</p> <p>VĪM 1339 (Viļakas muzeja krājums)</p>		

<p>Suvenāra kaklarota "Irita"</p> <p>VĪM 1374 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
---	--

10.3. Šūšanas cehs "Sarkanais rīts":

Apraksts:

Šūšanas cehs tika atvērts 1967.gada 9.janvārī kad no kursiem Rīgā atgriezās jaunietes, tika uzstādīts 1.konveijers un 25 mašīnas. Galvenā produkcija - bērnu sporta treniņtērpi. Strādāja 2 maiņās un bija nodarbināti 42 cilvēki. Lielākā daļa strādnieču bija vecumā līdz 20 gadiem. Darbinieku skaits uz 1967.gadu ap 90. Produkcijas klāsts astoņu veidu izstrādājumi. Pirmā maiņa darbu uzsāka pulksten 6.30. Cehs izvietojies divās lielās telpās. 20.gs 70-tajos -90-tajiem šuva dažāda izmēra treniņtērpi, bikses, sporta krekļus, apakšveļu u.c. 1979. gadā filiāles šuvējas caurmērā saņēma 90,6 rubļus mēnesī, bet viņu izpeļņa varēja pārsniegt 130 rubļus. Uzņēmums mēnesī saražoja apmēram 80000 izstrādājumu ar Valsts kvalitātes zīmi. 1982.gadā 3000 bērnu sporta krekļu nosūtīja uz Poliju, tad Kubu, Čehoslovākiju. 1983.gadā tika uzcelts jauns angārs blakus esošai šūšanas ceha ēkai. Cehs slēgts 20.gs 90-tajos.

Nosaukums	Foto
<p>Filiāles jaunaja cehā 1984.gadā;</p> <p>Periodika.lv</p>	
<p>Šūšanas ceha "Sarkanais rīts" šuvējas darba procesā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Šūšanas ceha "Sarkanais rīts" filiāle Viļakā;</p> <p>VĪM 650 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

<p>Šūšanas ceha “Sarkanais rīts ” filiāle Viļakā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Šūšanas ceha “Sarkanais rīts ” jaunais korpuss 1985.gadā;</p> <p>Periodika.lv</p>		
<p>Skats uz Šūšanas cehu “Sarkanais rīts ” 20.gs 90-tajos;</p> <p>VĪM pg 284 (Viļakas muzeja krājums)</p>		

10.4. Viļakas pienotava:

Apraksts:

Viļakas pienotavā ražoja sviestu, kefīru, kazeīnu (jēlkjazeīnu), saldējumu, biezpienu, krējumu, cīgeru. 1957.gadā bija pienotavas saldējuma kiosks. 1958.gadā saražoja 90 t sviesta, 4 t saldējuma, 10 t kazeīna. Pienotava uzglabāja Viļakas pilsētas, Žīguru strādnieku ciemata, Baltinavas un Rekavas ciemu iedzīvotāju vajadzībām saražotos pilnpiena produktus. Automātiski notika sviesta fasēšana, pildīšana kastēs un citas operācijas. Pienotava slēgta 2005.gadā.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Viļakas pienotavas iekšpagalmu;</p> <p>VĪM 717 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

<p>Viļakas pienotavā;</p> <p>VIĻM pg 1247 (Viļakas muzeja krājums)</p>																																																																																		
<p>Viļakas pienotavā;</p> <p>VIĻM pg 1248 (Viļakas muzeja krājums)</p>																																																																																		
<p>Viļakas pienotavas pieņemšanas punkti 1953.gadā;</p> <p>Periodika.lv</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Apdzīvotie punkti</th> <th>Izņemamā vieta</th> <th>Punkta vadītājs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Madagars</td><td>1.</td><td>Z. Eriks</td></tr> <tr><td>Ilmārs</td><td>2.</td><td>Z. Eriks</td></tr> <tr><td>Ilmārs</td><td>3.</td><td>A. Bukovka</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>4.</td><td>M. Barovska</td></tr> <tr><td>Laņķu ciems</td><td>5.</td><td>I. Barovs</td></tr> <tr><td>Kaņķu ciems</td><td>6.</td><td>I. Kokorevičs</td></tr> <tr><td>Kaļiņi</td><td>7.</td><td>M. Armano</td></tr> <tr><td>Kaļiņi</td><td>8.</td><td>P. Stropava</td></tr> <tr><td>Šuāļa</td><td>9.</td><td>A. Eriks</td></tr> <tr><td>Šuāļa</td><td>10.</td><td>J. Krievs</td></tr> <tr><td>Šuāļa</td><td>11.</td><td>A. Eriks</td></tr> <tr><td>Alģu ciems</td><td>12.</td><td>A. Laķiņš</td></tr> <tr><td>Laņķu ciems</td><td>13.</td><td>V. Barovs</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>14.</td><td>A. Barovs</td></tr> <tr><td>Priekšciems</td><td>15.</td><td>V. Barovs</td></tr> <tr><td>Vainaga</td><td>16.</td><td>U. Laķiņš</td></tr> <tr><td>Ilmārs</td><td>17.</td><td>J. Krievs</td></tr> <tr><td>Prada</td><td>18.</td><td>H. Kokorevičs</td></tr> <tr><td>Laņķi</td><td>19.</td><td>M. Barovska</td></tr> <tr><td>Ilmārs</td><td>20.</td><td>M. Barovska</td></tr> <tr><td>Vīrišķu ciems</td><td>21.</td><td>Z. Andrejevs</td></tr> <tr><td>Kaļiņi</td><td>22.</td><td>H. Krievs</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>23.</td><td>P. Antanova</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>24.</td><td>I. Barovska</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>25.</td><td>M. Barovska</td></tr> <tr><td>Krievu ciems</td><td>26.</td><td>I. Krievs</td></tr> </tbody> </table>	Apdzīvotie punkti	Izņemamā vieta	Punkta vadītājs	Madagars	1.	Z. Eriks	Ilmārs	2.	Z. Eriks	Ilmārs	3.	A. Bukovka	Krievu ciems	4.	M. Barovska	Laņķu ciems	5.	I. Barovs	Kaņķu ciems	6.	I. Kokorevičs	Kaļiņi	7.	M. Armano	Kaļiņi	8.	P. Stropava	Šuāļa	9.	A. Eriks	Šuāļa	10.	J. Krievs	Šuāļa	11.	A. Eriks	Alģu ciems	12.	A. Laķiņš	Laņķu ciems	13.	V. Barovs	Krievu ciems	14.	A. Barovs	Priekšciems	15.	V. Barovs	Vainaga	16.	U. Laķiņš	Ilmārs	17.	J. Krievs	Prada	18.	H. Kokorevičs	Laņķi	19.	M. Barovska	Ilmārs	20.	M. Barovska	Vīrišķu ciems	21.	Z. Andrejevs	Kaļiņi	22.	H. Krievs	Krievu ciems	23.	P. Antanova	Krievu ciems	24.	I. Barovska	Krievu ciems	25.	M. Barovska	Krievu ciems	26.	I. Krievs
Apdzīvotie punkti	Izņemamā vieta	Punkta vadītājs																																																																																
Madagars	1.	Z. Eriks																																																																																
Ilmārs	2.	Z. Eriks																																																																																
Ilmārs	3.	A. Bukovka																																																																																
Krievu ciems	4.	M. Barovska																																																																																
Laņķu ciems	5.	I. Barovs																																																																																
Kaņķu ciems	6.	I. Kokorevičs																																																																																
Kaļiņi	7.	M. Armano																																																																																
Kaļiņi	8.	P. Stropava																																																																																
Šuāļa	9.	A. Eriks																																																																																
Šuāļa	10.	J. Krievs																																																																																
Šuāļa	11.	A. Eriks																																																																																
Alģu ciems	12.	A. Laķiņš																																																																																
Laņķu ciems	13.	V. Barovs																																																																																
Krievu ciems	14.	A. Barovs																																																																																
Priekšciems	15.	V. Barovs																																																																																
Vainaga	16.	U. Laķiņš																																																																																
Ilmārs	17.	J. Krievs																																																																																
Prada	18.	H. Kokorevičs																																																																																
Laņķi	19.	M. Barovska																																																																																
Ilmārs	20.	M. Barovska																																																																																
Vīrišķu ciems	21.	Z. Andrejevs																																																																																
Kaļiņi	22.	H. Krievs																																																																																
Krievu ciems	23.	P. Antanova																																																																																
Krievu ciems	24.	I. Barovska																																																																																
Krievu ciems	25.	M. Barovska																																																																																
Krievu ciems	26.	I. Krievs																																																																																

10.5. Šūšanas ateljē:

Apraksts:

Šūšanas ateljē pieņēma klientus no Viļakas, Balviem, Pitalovas, Ostrovas no apkārtnes ciemiem. Lai pašūtu apģērbu ik dienas ateljē ieradās ap 15-20 cilvēkiem. Ateljē atradās sadzīves pakalpojuma ēkā-Balvu ielā 10. Šuva kleitas, mēteļus, kas bieži vien bija no ļoti labas kvalitātes auduma. 20.gs 70-tajos gados darbs ateljē organizēts brigādes: strādāja vīriešu un sieviešu virsējo apģērbu, kā arī kleitu šuvēju brigāde. Ateljē veica arī apģērbu atjaunošanu. 20.gs 80-tajos gados pieņēma pasūtījumus vīriešu un sieviešu bikšu šūšanai, termiņš 7 dienas. 20.gs 80-to gadu II pusē iecienīta izgatavotā virsēja trikotāža. Šajā laikā ateljē strādāja nepilnīgi, jo nebija piegriezēja.

<p>Nosaukums</p> <p>-Šūšanas ateljē virsdrēbju brigāde.Viļakas sadzīves pakalpojumu kombināta šuvēju brigāde, pie kreisās pie galda Kokorevičs, Bezmenovs un sadzīves pakalpojumu kombināta vadītāja Dzērve. No kreisās 1.stāv Kostigovs, 2.Barovska, no labās 1.stāv Podmošina, Logina, Orlovska, 20.gs 80-tie gadi.</p> <p>VIĻM 1222 (Viļakas muzeja krājums)</p>	<p>Foto</p>
--	---

<p>-Šūšanas ateljē kleitu un vīriešu brigāde Viļakas sadzīves pakalpojumu kombināta kolektīvs, pirmajā rindā no labās 1. Bezmenovs, 4.Prancāne, otrajā rindā no kreisās 1. Jermacāne, Orlovska, Logina, Kostigovs, Kokorevičs, Podmošina, Kokoreviča, Logina, 20.gs 70-80-tie gadi.</p> <p>VĪM 1220 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Šūšanas ateljē darbinieki</p> <p>VĪM 1221 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Šūšanas ateljē Garnizona ielā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

10.6. Viļakas konditorijas cehs

Apraksts: Viļakā bija arī sava konditoreja. 1960.gadā konditorejas veikala vitrīnās varēja redzēt rožu, magoņu, kārtainās, vaniļas un citas smalkmaizītes, glīti garnētas tortes, kliņģerus un citus izstrādājumus. Cehs strādāja divās maiņās, katrā maiņā četri cilvēki. Konditori darbu sāka ap pulksten 17.00 vakarā un beidza tikai rītā. Tas tāpēc, lai pilsētas darbaļaudis jau no rīta veikalā varētu iegādāties svaigas maizītes. Sevišķi liels pieprasījums bija pēc tortēm. Atradās Padomju (tagad Garniozna) ielas galā.

Nosaukums	Foto
<p>Konditorejas ceha vadītājs J.Bukovskis un meistare N.Kuiko, 1960.gads.</p> <p>Periodika.lv</p>	

<p>-Viļakas konditorejas cehā;</p> <p>VĪM pg 580 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
--	--

10.7. Viļakas maizes ceptuve:

Apraksts: Maizes ceptuve Viļakā nodota ekspluatācijā 1957.gadā. Tā deva apmēram 7 tonnas maizes un baltmaizes izstrādājumu diennaktī. Jaunajā ceptuvē visi darba procesi bija mehanizēti. Maizes kombināta Viļakas ceptuvē strādāja četras brigādes. Darbs organizēts trijās maiņās. Bija iekārtots automātiskais miltu sijātājs, ūdens padeve, uzstādīta maizes klaipu veidošanas mašīna, transporta lenta uz ekspedīciju, paplašināta krāsns. Agrāk krāsnī vienā stundā varēja izcept 200 kg maizes, vēlāk - 310 kilogramu. Atradās blakus Suvenīram.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Viļakas maizes ceptuvei, atradās blakus "Suvenīram"</p> <p>VĪM 841 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Viļakas maizes ceptuves cehā, ar klaipu rokās cepējs Marjans Dupužs, 20.gs 70-tie gadi</p> <p>VĪM 842 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

10.8.Viļakas rūpkombināts:

Apraksts: Rūpkombinātā ražoja gultas, matračus, tahtas ar atsperu blokiem, skapju, bufetes, radio un televizoru galdiņus. 1946.gadā pārdeva dažādus vilnas izstrādājumus, pastalas, māla un koka traukus u.c.

Viļakā ražoja arī limonādi. Iedzīvotāji, kurus apkalpoja Viļakas patērētāju biedrības veikali, bija iecienījuši viļakiešu ražoto limonādi. Limonāde bija ļoti laba, ar patīkamu garšu. Čehs nodibināts 20.gs 60-tajos, cehā strādāja V. Brokāne . Viņa bija apguvusi piecu dažādu nosaukumu limonādes ražošanu. Problēma bija ūdenim, tam bija liels dzelzs saturs.

Nosaukums	Foto
<p>-Skats uz Viļakas rūpkombināta ēku (mūsdienās Balvu iela 10)</p> <p>VĪM 925 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

11.Iestādes:

11.1.Viļakas metereoloģiskā stacija.

Apraksts:

1957.gadā tika izveidota Viļakas hidrometeoroloģiskā stacija. Stacijas darbinieki nepārtraukti novēroja gaisa temperatūru, mitrumu un spiedienu, vēja virzienu un ātrumu, atmosfēras parādības, virs zemes un zemes temperatūras. Visi dati tika nodoti Rīgas laika birojam. Viļakā atradās 4G dabas un atmosfēras novērojumu meteoroloģiskā stacija. Stacija strādāja cauru diennakti. Mērījumu un novērojumu rezultāti tika sūtīti uz Rīgas meteoroloģisko laika biroju ik pēc trim stundām. Atradās Ostratu ielas galā (toreiz Oškalna ielas galā)

Nosaukums	Foto
<p>Latvijas PSR hidrometeoroloģiskā dienesta pārvalde, Viļakas hidrometeoroloģiskā stacija, pie tās stāv novērotāja-tehnīķe Lucija Slišāne, Viļakas muzeja krājums</p> <p>VĪM 843 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

12.Veselības iestādes:

-Viļakas poliklīnika

-Viļakas slimnīca

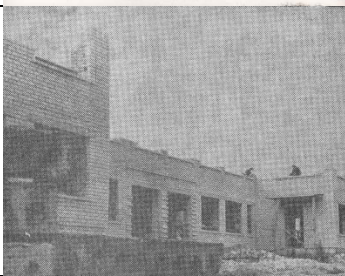

-Viļakas aptieka

12.1.Viļakas poliklīnika.

Apraksts:

Vecā poliklīnika atradās uz Tautas ielas 1 (tagad "Abrenes istabas")1951.gada ārstes Līce un Repina. 50-tajos strādāja ārste V.Vasiļjeva. Poliklīnikā strādāja zobu protēžu laboratorija.Par zobu protēzistu 50-tajos gados strādāja Krīgers. Poliklīnikā strādāja dažādu jomu ārsti. Piemēram, terapeite D.Parisa.1959.gada 1 pusgadā poliklīnika pieņēma 17 727 cilvēkus.

Jaunā divstāvu poliklīnikas ēka tika atvērta 1975.gadā. Poliklīnikā bija labiekārtots fizioterapijas kabinets, kas apgādāts ar jaunu aparāturu. Bija iekārtota klīniskā laboratorija un rentgenoloģiskais kabinets. Paplašināts un labiekārtots stomatoloģijas kabinets, strādāja 10 speciālisti. Cilvēkus pieņēma 5 reizes nedēļā- terapija, ķirurģija, ģinekoloģijā, stomatoloģijā, pediatrijā. Reģistratūra savu darbu sāka 8.30. Vienā maiņa pieņēma līdz 200 apmeklējumiem.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz poliklīniku Tautas ielā 1 Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Poliklīnikas celtniecība 20.gs 70-to gadu sākumā;</p> <p>Periodika.lv</p>	
<p>Skats uz Viļakas poliklīniku Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Stomatoloģe V.Buzijana ar pacientu Viļakas muzeja krājums;</p> <p>VĪM 1224 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

<p>Jaunās poliklīnikas ēkas atklāšana 1975.gadā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Reģistratūras darbiniece Jeromāne;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Reģistratūras darbiniece Šaicāne;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Stomatologs V.Buzijans 20gs 70-80-tie gadi;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Viļakas poliklīnikas ķirurģijas kabinets;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		

12.2. Viļakas slimnīca:

Apraksts:

Pēc otrā pasaules kara slimnīcā vēl nebija ūdensvada un elektrības. Operācijas laikā sanitārs rokās turēja petrolejas lampu. Veļu mazgāja ar rokām, produktus pirka no cilvēkiem. Medikamentu bija maz. I.Veremčuka laikā slimnīcā pieslēdza elektrību, ūdensvadu un kanalizāciju, tika iestādīts augļu dārzs, tika iekārtota palīgsaimniecība, kur turēja lopus. Uz 1962.gadu Viļakas slimnīca bija 100 gultas vietas, ar terapijas, dzemdību,

ķirurgijas , bērnu un infekcijas nodaļām. Slimnīcā strādāja 11-12 ārsti speciālisti. Viļakas slimnīca slēgta 2009.gadā.

20.gs 50-tajos gados bija iespēja izsaukt ātro medicīnisko palīdzību. 50-tajos ārsti Rjabinovskis, Vdovina, Kuzņecova, Veremčuks.

1955. gadā pie slimnīcas uzcēla dzemdību nodaļu. Šajā gadā atvērta arī prettuberkulozes dispansers ar 25 vietām.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Viļakas slimnīcu Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Operācijas zāle Viļakas slimnīcā 20.gs 70-tajos Viļakas muzeja krājums;</p> <p>VIIM 1069 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Rentgenologs A.Homulenko Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Viļakas slimnīcas personāls 20.gs 80-tajos Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

<p>Slimnīcas personāls 1985.gadā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Asins donoru diena Viļakas slimnīcā;</p> <p>VĪM 624 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Skats uz Viļakas slimnīcu no Medņevas ceļa puses;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Skats uz Viļakas slimnīcu</p> <p>VĪM 655 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

12.3. Viļakas aptieka:

Apraksts: 20.gs 60-tajos gados aptiekā ikdienā ienāca ap 200 cilvēkiem. Aptiekā strādāja 11 sievietes. Zāles bieži vien pēc receptes izgatavoja uz vietas. Aptieka no noliktavas saņēma zāles lielās porcijās, tās bija jāsadala, jānosver un jāiepako.

Nosaukums	Foto
-----------	------

Viļakas aptiekas kolektīvs 20.gs 60-70-tie
gadi Viļakas muzeja krājums

VĪM 581 (Viļakas muzeja krājums)

13. Reliģija:

-Viļakas katoļu baznīca

-Viļakas luterāņu baznīca

-Viļakas pareizticīgo baznīca

13.1. Viļakas katoļu baznīca:

Apraksts:

Pēc otra pasaules kara cieta baznīcas torņi, tie tika laboti saviem spēkiem. 1958.gada tika iegādāta ģipša Krustaceļu staciju attēli un soli. Baznīcā par ērģelnieku līdz 1956.gadam un no 1977-1989.gadam strādājis Francis Logins, bet no 1956.-1977 Antons Andžāns. 1968.gadā baznīcas dievkalpojumos svētdienās vidēji piedalījās ap 300 cilvēkiem. 1977.gada iegādāts ventilators plēšām. 1976.gadā tika krāsoti baznīcas torņi. 1987.gadā tika uzcelta jauna mācītāja māja, garāža un šķūnis. 20.gs 70-tajos gados tika domāts par ērģeļu remontu.

Viļakas baznīcā kalpojuši:

dekāns *Andrejs Ābeltiņš* 1946.-1956.gadam. Latgaliski viņš nerunāja un sprediķoja latviešu literārajā valodā. Viņš pārvaldīja krievu, poļu, latīņu, lietuviešu un vācu valodas.

dekāns *Pēteris Rudzītis* 1956.-1960.gadam. Pēc kara tika piespriests ieslodzījums uz 10 gadiem Sibīrijā. Viļakas draudzē kalpojis pēc soda izciešanas.

dekāns *Boļeslavs Valainis* 1960.-1983.gadam. Apģlabāts Viļakā.

dekāns *Pēteris Vilcāns* 1983.-1996.gadam.

Pēc cilvēku atmiņām " Dekāns ir bijis ļoti taisnīgs cilvēks. Viņam bijusi skaista balss. Visu savu brīvo laiku no lūgšanām veltīja darbam. Dekānu bieži varēja sastapt darba drēbēs un ar darbarīkiem. 80-to gadu sākumā organizēja baznīcas torņu un jumtu krāsošanu, rietumu

puses sienas ķieģeļu restaurāciju. Dekāns ir bijis sirsnīgs, viņš vienmēr atrada laiku aprunāties ar cilvēkiem un iedot kādu padomu"

Nosaukums	Foto
<p>-Baznīcas torņu krāsošana 1977.gadā Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>-Dekāns Andrejs Ābeltiņš Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>-Dekāns Pēteris Rudzītis Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>-Dekāns Boļeslavs Valainis Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

<p>-Dekāns Pēteris Vilcāns, Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
--	--

13.2. Viļakas pareizticīgo baznīca:

Apraksts:

1964.gada 22.decembrī baznīca nodega un draudzei sākās grūtāki laiki. Pareizticīgie savus dievkalpojumus līdz pat 20.gs 90-tajiem vadīja Viļakas luterāņu baznīcā. Baznīcā pēc sava tēva Ivana Noseviča kalpoja tēvs Vasīlijs Nosevičs 1953.-1971.gadam. Vēlāk draudzē kalpoja tēvs Joāns (Ābels) un tēvs Bogdans (Mihailečko).

Nosaukums	Foto
<p>Viļakas pareizticīgo baznīca pēc nodegšanas Viļakas muzeja krājums;</p> <p>VĪM 875 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Viļakas pareizticīgo baznīca pēc nodegšanas Viļakas muzeja krājums;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Viļakas pareizticīgo baznīca;</p> <p>Periodika.lv</p>	

<p>Tēvs Vasīlijs Nosevičš</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Tēvs Joanns (Ābels);</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Tēvs Bogdans (Mihailečko);</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		

13.3. Viļakas luterāņu baznīca.

Nosaukums	Foto
<p>Jauniešu iesvētības 1952.gadā;</p> <p>VĪM pg 344 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Viļakas luterāņu baznīcas dievkalpojums 1988.gadā</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

<p>Mācītājs Kristaps Freimanis;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Mācītājs Andrejs Kavacis;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

14. Kultūras iestādes:

- Viļakas pilsetas bibliotēka
- Viļakas pilsētas bērnu bibliotēka
- Kinoteātris “17.jūnijs”
- Viļakas kultūras nams, parks, estrāde
- Bērņības svētki
- Pilngadības svētki
- Motkrosa trase “Baltais briedis”

14.1.Viļakas pilsētas bibliotēka.

Apraksts:

Viļakā bibliotēka dibināta 1913.gada novembrī. Vācu okupācijas laikā bibliotēkas fonds tika iznīcināts, bet pēc otrā pasaules kara bibliotēka darbu atjaunoja. Tika atvērtas pārvietojamās bibliotēkas Viļakas linu fabrikā un viesnīcā. No 1953. gada bibliotēka atradās Oškalna ielā 1 un to vadīja Valentīna Strupka. Sākot ar 1955. gadu bibliotēkā strādāja divi darbinieki, bet no 1958. gada – četri. 70. gados sākās bibliotēku centralizācija. Viļakas pilsētas bibliotēka kļuva par Balvu rajona centrālās bibliotēku sistēmas 2. filiāli. No 1976. gada līdz 1992. gadam Viļakas pilsētas bibliotēka atradās Padomju (Garnizona) ielā 17.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>Skats uz Viļakas pilsētas bibliotēku 1987.gadā;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
---	--

14.2. Viļakas pilsētas bērnu bibliotēka:

Apraksts:

Bērnu bibliotēka atvērta 1952.gadā. 20.gs 50-tajos bibliotēkā bija ap 5925 grāmatas un 372 lasītāji. Bibliotēku vadīja Ņ.Tokareva. 70-tajos to vadīja A.Dupuža. 20.gs 70-tajos bibliotēkas pakalpojumus izmantoja vairāk kā 750 bērni, bibliotēkā bija ap 18 000 grāmatu.

Nosaukums	Foto
<p>Viļakas bērnudārza vecākās un sagatavošanas grupas bērnu ekskursija uz Viļakas pilsētas bērnu bibliotēku (Komjaunatnes iela 9), audzinātāja Marija Boldāne</p> <p>VĪM 893 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

14.3. Kinoteātris 17.jūnijs.

Apraksts: Izveidots ap 1946/1947.gadu. No 1958.gada kino varēja skatīties 260 apmeklētāji. Kinoteātra direktors 1954.gada Smeļcovs.

Nosaukums	Foto
<p>-Skats uz Viļakas kinoteātri "17.jūnijs"</p> <p>VĪM 713 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>-Skats uz Viļakas kinoteātri "17.jūnijs"</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	

14.4. Viļakas kultūras nams, parks, estrāde

Apraksts: izveidots pēc 1945.gada.

Nosaukums	Foto
Viļakas pilsētas kultūras nama jauktais koris 1969.gadā; VĪM 426 (Viļakas muzeja krājums)	
Viļakas kultūras nama dramatiskā kolektīva aktieri, režisore Velga Jaunzeme; VĪM 537 (Viļakas muzeja krājums)	
Skats uz Viļakas kultūras namu; Viļakas muzeja digitālais arhīvs	
Viļakas kultūras nama deju kolektīvs 1980.gadā. VĪM 538 (Viļakas muzeja krājums)	
Francis Logins ar Žīguru kultūras nama kori VĪM 239 (Viļakas muzeja krājums)	
Skats uz Viļakas estrādi 20.gs 50-tajos gados Viļakas muzeja digitālais arhīvs	

<p>Pasākums Viļakas jaunajā estrādē 1987.gadā</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Jaunās estrādes atklāšana 1986.gadā</p> <p>VIĻM 1146 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Deju laukums Viļakas parkā, 20.gs 70-tie</p> <p>VIĻM 930 (Viļakas muzeja krājums)</p>		

14.5. Bērņības svētki:

Apraksts: Pirmie bērņības svētki Viļakā tika rīkoti 20.gs 60-to gadu sākumā. Bērņības svētki Viļakas pilsētā bija kļuvuši par skaistu tradicionālu pasākumu. Viens pēc otra vecāki saņēma bērņības svētku apliecības. Pionieri katram pasniedza ziedus. Kūmas, parakstījās svētku albumā, pavadīja gaviļņiekus līdz šūpolēm, izšūpoja. Iededzināja, svecīti un izveda mazo zēnu vai meitenīti cauri izveidotajiem, tā sauktajiem, laimes vārtiem.

Nosaukums	Foto	
<p>-Bērņības svētki Viļakā, gājiens uz viļākas estrādi pa Pils ielu.</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Bērņības svētki Viļakā</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		

14.6. Pilngadības svētki:

Apraksts: 1959.gadā pilngadības svētki tika svinēti pirmo reizi. Pilngadību, 18 gadus sasniedza vairāk nekā 120 jauniešu. Lai svētku gājiens būtu krāšņāks un saliedētāks bija ieteicams visām meitenēm, kuras piedalīsies svētkos, iegādāties baltas kleitas, bet zēniem pēc iespējas tumšus uzvalkus.

Nosaukums	Foto
Pilngadības svētku gājiens Viļakas pilsētā 20.gs 70-tajos gados; Viļakas muzeja digitālais arhīvs	
Pilngadības svētku gājiens Viļakā; Viļakas muzeja digitālais arhīvs	
Pilngadības svētki; Viļakas muzeja digitālais arhīvs	

14.7. Motokrosa trase Baltais briedis.

Apraksts: Pirmās sacensības "Baltā Brieža" trasē notika 1969.gada 28.septembrī. Ja pirmajās sacensībās dalībnieku kopskaits bija 34 -38, tad trešajās sacensībās piedalījās jau pusotra simta sportistu, lielākā daļa bija no Igaunijas. Ceturtajās sacensībās jau ieradās pirmā motosportistu komanda no Sibīrijas, no Tjumeņas. Trešās kausa izcīņas sacensības tika iekļautas republikas motosporta sacensību plānā, bet piektās - Vissavienības motosporta sacensību kalendārā. Iespaidīgākais skaits motobraucēju vienā gadā vienā klasē un vienā startā bija 76. Sacensībās Viļakā piedalījās PSRS motosporta "zieds", tādēļ arī tās pulcināja daudz skatītāju. Pēdējās sacensības motokrosā "Baltais Briedis" notika 1989.gadā.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>Motokrosa trasē baltais briedis</p> <p>VĪM 997 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>-Motokrosa trasē baltais briedis</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>-Motokrosa trasē baltais briedis</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		

15. Aizsardzības iestādes:

15.1. Viļakas ugunsdzēsēju depo’;

Apraksts: 1957. gada laikā BUB uzņemti 360 jauni biedri, noorganizētas septiņas brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandas. Notikušas 12 kopsapulces. Izvērstas masu, propagandas un aģitācijas darbs starp iedzīvotājiem. Tālrūnis Viļaka 63 atbildēja vienmēr, jebkurā laikā- dienā vai naktī. Tas atradās Viļakas brīvprātīgo ugunsdzēsēju depo telpās, kurās pastāvīgi dežurēja šoferis un komandas priekšnieks vai viņa palīgs. Atskatot trauksmes signālam, pagāja ne vairāk kā minūte vai divas, kad ugunsdzēsēju brigāde 4—5 un pat vairāk cilvēku sastāvā sarkanajā kaujas mašīnā devās uz nelaimes vietu.

Viļakas BUK atradās Tautas ielā 3. Ēka bija ekspluatācijā līdz 1967. gadam. 1968. gadā ēku nojauca, BUK pārgāja uz jaunām telpām Tautas ielā 13. Viļakas profesionālo ugunsdzēsēju daļas (VUGD) izvietotas jaunās labiekārtotās ēkās. Viļakas depo nodots ekspluatācijā 1969. gadā. Daudzi ugunsdzēsēji bija brīvprātīgie ugunsdzēsēji, kuri pēc 1967.gada pārgāja strādāt VUGD (profesionālo ugunsdzēsēju daļās). Te uzbūvēja garāžas, ugunsdzēsības inventāra noliktavas, kantora un citas telpas. Ēkā uzcēla arī zāli.

Nosaukums	Foto
------------------	-------------

<p>Skats uz Viļakas ugunsdzēsēju depo (mūsdienās nav saglabājies);</p> <p>VĪM 989 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Jaunā Viļakas ugunsdzēsēju depo ēka;</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>		
<p>Brīvprātīgo ugunsdzēsēju komanda;</p> <p>VĪM 1122 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>BUK priekšnieka kabinets;</p> <p>VĪM 1123 (Viļakas muzeja krājums)</p>		

16. Viļakas ielas padomju laikā:

16.1. Viļakas ielas:

- Skats uz Zenieku ielas, pa labi mūsdienās Lata veikals;
- Skats uz Saules ielu 20.gs 80-tie gadi
- Skats uz Eržepoles daudzdzīvokļu māju 20.gs 80-tie gadi;
- Sakts uz Abrenes ielu, pa kreisi taras nodošanas punkts
- Skats uz Abrenes ielu 20.gs 50-tie gadi;
- Skats uz Abrenes ielu 20.gs 50-tie gadi, arsievieti.
- Skats uz Abrenes ielu, pilngadības svētku gājiens;
- Abrenes iela, pa kreisi dzīvokļu māja, pretī Daiļradei;
- Māja Pils ielā 1;

- Pils iela 50-to gadu vidus, ar motociklu brauc vīrietis;
- Padomju iela 1976.gads;
- Abrenes iela ar bruģi;

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Zenmieku ielas, pa labi mūsdienās Lata veikals;</p> <p>VĪM pg 289 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Skats uz Saules ielu 20.gs 80-tie gadi</p> <p>VĪM pg 279 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Pils iela</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Sakts uz Abrenes ielu, pa kreisi taras nodošanas punkts</p> <p>Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Skats uz Abrenes ielu 20.gs 50-tie gadi;</p> <p>Dz.Dvinska privātkolekcija</p>	
<p>Skats uz Abrenes ielu 20.gs 50-tie gadi, arsievieti.</p> <p>VĪM 1366 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

<p>Skats uz Balvu ielu, 20.gs 60-tie gadi, Viļakas muzeja digitālais arhīvs</p>	
<p>Abrenes iela, pa kreisi dzīvokļu māja, pretī Daiļradei; Periodika.lv</p>	
<p>Pils iela 50-to gadu vidus, ar motociklu brauc vīrietis; VĪM 683 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Padomju iela 1976.gads; VĪM 702 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>Abrenes iela; Dz.Dvinska privātkolekcija</p>	

Programmatūras izveidei izmantotas 175 fotogrāfijas par Viļaku.

16.2. Viļakas ielu nosaukumi:

1. Tautas iela (Narodnaja iela).
2. Abrenes iela (Komjaunatnes iela)
3. Pils iela (Zamkovaja)
4. Baznīcas iela (Imanta Sudmalā un Puķu iela)
5. Zemnieku iela (Tadeuša Kaļāna iela)
6. Garnizona iela (Padomju iela, Tirdzniecības, Tirgus iela)
7. Sporta iela (Laimes iela)
8. Parka iela (Baltinavas iela)

9. Jāņu iela (Oktobra iela)
10. Ostratu iela (Oškalna iela)/Klostera iela
11. Skolas iela-Sarkanarmiešu iela
12. Dārzu iela (Pionieru iela)
13. Jaunatnes iela (Amatnieku un Liepu iela)

Par pilsētu spēle.

1. Atrast attēlus puzzle, jāsaliek 3 ielu fotogrāfijas
Ikviens var izvēlēties salikt kādu vienu Viļakas ielas bildi.
2. Redzama laika līnija ar tukšiem punktiem un gadu skaitli, doti Viļakas iestāžu un organizāciju darbība, jāmeģina salikt hronoloģiskā secība notikumus. Ja notikums ir ielikts pareizi aplītis kļūst zaļš, bet ja nepareizi parādās X zīme un aicinājums padomāt vēl.

- 1.1946.gads izveidots Viļakas bērnodārzs
  - 2.1946.gads savu darbu sāk Viļakas linu fabrika
  - 3.1968.gads tiek atklāts “Suvenīrs” jeb “Daiļrade koks”
  - 4.1967.gadā tiek atklāta Šūšanas ceha “Sarkanais rīts” filiāle Viļaka;
  5. 1957.gada tiek atvērta jauna Viļakas maizes ceptuve
  6. 1957.gada izveidota Viļakas meteoroloģiskā stacija;
  7. 1975.gadā tiek atvērta jaunā Viļakas poliklīnika;
  8. 1964.gada nodega Viļakas pareizticīgo baznīca
  9. 1988.gada virs bijuša kapucīnu mūku klostera tiek pacelts sarkanbaltsarnais karogs
  10. 1946.gadā tiek atvērts Viļakas kinoteātris
  11. 1949.gadā tiek izveidots Zabrenes rajons ar centru Viļakā
  - 12.1945.gadā sāk iznākt Viļakas laikraksts “Latgales zemnieks”
  13. 1960.gadā tiek izveidota Viļakas internātskola;
  14. 1957.gadā tiek izveidota Viļakas mūzikas skola
  15. 1969.gada Baltā brieža motokrosa trasē notiek pirmās sacensības
- Par pilsētu tiks izmantotas 173 fotogrāfijas un īsie apraksti.

Žiguri

- Parādīt Žiguru pilsetciemata izveidi meza vidū

Iespējams uzspiest uz kādas sadaļas un iegūt sīkāku informāciju:

-Žīguru pilsētciemats

-Žīguru bērnodārzs

-Žīguru bibliotēka

-Žīguru dzelzceļa stacija

-Žīguru ielas

-Žīguru kultūras nams

-Žīguru slimnīca

-Žīguru skola

-Žīguru MRS

Žīguru pilsētciemats

Apraksts:

1944. gadā Žīguros tika izveidots mežrūpniecības kombināts, 1945. gadā — kokzāģētava. Viļakas mežrūpniecības saimniecībā ietilpa Katlešu, Žīguru, Viļakas, Kvintes, Egļevas, Balvu, Liepnas, Kupravas un Tilžas MRS. 1959. gadā Žīguros bija 1015 iedzīvotāji. 1958. gadā izveidots strādnieku ciemats, no 1961. gada ieguvis pilsētciemata statusu līdz 1991. gadam. Kopējā MRS platība bija uz 1966. gadu 65 174 ha, no tiem 50 000 ha bija mežs. Šajos mežos dzīvoja 375 aļņi, 400 stirnas, 2662 pelēkie un baltie zaķi, 110 mežacūkas, 560 vāveres, 1770 rubeņi u.c. Žīguros atradās mežrūpniecības saimniecības kantoris, kokmateriālu lejasgala krautuve, garāža, mehāniskās darbnīcas. No Žīguru stacijas kokmateriālus nosūtīja ne tikai mūsu republikas finiera, papīra, sērkočiņu fabrikām un citiem uzņēmumiem, bet arī eksportam. Cīematā bija bibliotēka un klubs.

*Atmiņas no periodikas. Pirms dažiem gadiem Žīguros bija tikai trīs dzīvojamās mājas. Mežstrādnieku bērniem nebija savas skolas, un mācības notika vienā nelielā Istabā. Daudzus strādniekus nācās pārvietot no vienas vietas uz otru kur bija labākas kopmītnes, ciešamāki sadzīves apstākļi. Viļakas MRS dabūja divus miljonus rubļu skolas un bērnu dārza nama būvei. Žīguros tika uzcelta divstāvu skolas ēka 280 skolēniem, skolā iekārtoja centrālo apkuri, elektrisko apgaismošanu, telefonu, radio. Tika arī izbūvēti futbola, volejbola un basketbola laukumi, skrejceļi, sporta vingrošanas ierīces. Cīematā uzcelta maizes ceptuve, iekārtota ēdnīca, slimnīca, pirts, piecas divstāvu dzīvojamās mājas un piecas vienpadsmit istabu kopmītnes. Paplašinātas pārtikas un rūpniecības preču veikalu telpas. Atjaunota un elektrificēta Žīguru stacijas ēka. Iekārtotas regulāras autobusu satiksmes līnijas Žīguri — Viļaka — Alūksne un Viļaka — Rēzekne. Īsā laikā ar MRS atbalstu cīematā uzceltas 50 ģimenes mājas. **Cīņa 1957. gads***

Atmiņas no periodikas: *Žīguru dzelzceļa stacijas apkārtnē kādreiz bija lieli mežu masīvi, kas pletās vairākus desmitus kilometru attālumā uz visām pusēm. Pirms padomju varas nodibināšanas Latvijā mežus masveidīgi sāka izmantot uzņēmēji. Uzbūvēja šaursliežu dzelzceļa līniju Žīgureva- Voroža un pirmās 3 mājas. Darba apstākļi mežā bija smagi, jo dienā vajadzēja strādāt 10--14 stundas bez jebkādas darbu mehanizācijas. Mežrūpniecības saimniecība smagākos roku darbus: vagonu iekraušanu, kokmateriālu izvešanu un citus sāka pakāpeniski mehanizēt. Saņēma jaunus traktorus un automašīnas. 1954. gadā uzcēla pagaidu estakādi stuburu sagarumošanai, kas tika izvesti pa šaursliežu dzelzceļa līniju, vēlāk- ar automašīnām. 1958. gada februārī tika lemts par Žīguru ciemata apstiprināšanu. Turpmākajos gados ciematā nodeva ekspluatācijā sadzīves pakalpojumu paviljonu, mehāniskās darbnīcas, 8 dzīvokļu māju, ūdenstorni un pirmsskolas bērnu iestādi. 1966. gadā ciematā sāka celt kultūras namu, kurā bija skatītāju zāle ar 300 vietām, piebūvi Žīguru astoņgadīgajai skolai. Žīguru strādnieku ciematā 1969.gadā bija gandrīz pusotra tūkstoša iedzīvotāju. **Vaduguns, 1969.gads***

Atmiņas par Žīguriem:

*Žīguri... Atceros, pirms četriem gadiem, kad pirmo reizi iepazinos ar šo mežrūpnieku ciematu, stāstījumu, ka vēl pirms pāris gadu desmitiem tā ielu un namu vietā bijis mežu ieskauts. pa pusei ar kokiem aizaudzis purvainš klajums, kuram cauri kā divas izstieptas un uzspodrinātas stīgas stiepās dzelzceļa sliedes. Tām pieklāvusies neliela stacija, vēl pāris namelu. Un tas viss. Raudzījās jaunuzcelto namu gaišajos un plašajos logos. vēroju darba ikdienā steidzīgos un nevaļīgos žīguriešus - mežrūpniecības saimniecības strādniekus, ciemata iestāžu kalpotājus, un gandrīz vai neticēju, ka to visu viņi savām rokām "paveikuši tik īsā laikā. Pagājuši četri gadi. Ciematā ik uz sola jūtams, ka te dzīvo ļaudis, kas patiešām mīl dabu, rūpējas par sava ciemata zaļo rotu. Visā garumā abas Viļakas ielas puses apstādītas ar akācijām. Ik pavasari te iestāda vismaz 200 kociņus. Bet šopavasari iestādīja ap 1700 akāciju. Vairāk nekā 3000 pavasarī iestādīto eglīšu veido dzīvzogu ap jauno stadionu. **1962.gads.***

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Žīguru strādnieku ciematu 1964-1965 gads;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>Skats uz Žīguriem 20.gs 50-tajos gados;</p> <p>VĪM 915 (Viļakas muzeja krājums)</p>	

Žīguru bērnudārzs.

Žīguru bērnudārzu atvēra 1956.gadā. Darbojās viena diennakts grupa. 1966.gadā mājai

piebūvēja korpusu silītes vecuma bērniem. Darbojās divas grupiņas, bērnudārzs strādāja 12 stundas diennaktī. 1973.gadā darbu par vadītāju uzsāk zinoša audzinātāja Olga Upīte. 1987.gadā svinīgi atklāj jauno bērnudārzu ar 140 vietām, kam Žīguru MRS un meža tuvumam par godu iedeva „Lācīša” vārdu. Bērnu skaits bērnudārzā – 87. 1989.gadā vadītāja Lilita Šnepere.

Nosaukums	Foto
<p>Žīguru bērnudārzā;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>Žīguru bērnudārza remontdarbi</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>Žīguru bērnudārza skolotāji;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>Žīguru jaunā bērnudārza celtniecības darbi;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>Žīguru bērnudārzs</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	

Žīguru dzelzceļa stacija.

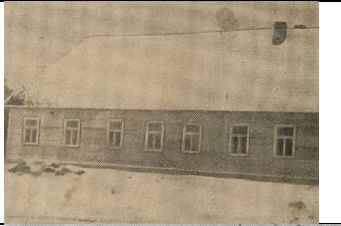
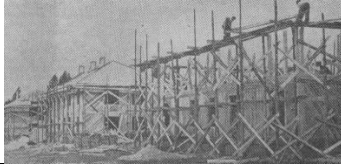

Pirmā stacija bija dzelzceļa sarga būda pie pārbrauktuves. Tā tika uzcelta 1891. gadā un pastāvēja līdz 1923. gadam. No 1923. – 1927. g. Stacija tika ierīkota vagonā. Šai laikā Žīguri skaitījās tikai kā vilciena pieturas punkts “28 vērsts”, biļetes pasažieriem netika pārdotas. Arī stacija sākotnēji saucās savādāk – “Šalgunova” (tuvākā ciema vārdā). Tā kā stacijai bija nepieciešams īsāks nosaukums, tad izvēlējās vārdu “Žīguri”, kas ir saīsināts no otra tuvākā ciema “Žīgurova” nosaukuma. Kā stāsta vecie Žīguuru iedzīvotāji, 1926. g. maijā stacijā pienāca pirmais vagoniņš ar ķieģeļiem, sākās jaunās stacijas ēkas celtniecība. 1927. g. uzcēla divstāvu stacijas ēku. 1944. g. Kara laikā vācieši staciju nodedzināja, tāpēc no 1944. – 1957. g. stacija tika ierīkota bagāžas noliktavas telpās. 1957. g. stacija tika atjaunota, un tāda tā arī šodien. Pēdējais vilciens ar kokmateriālu kravu no Žīguuriem uz Gulbeni izbrauca 2001. gada 29. augustā. Stacija slēgta 2001. gadā, sliekšņi demontēti 2009. gadā.

Nosaukums	Foto
Lokomotīve 1957.gads; VĪM 911 (Vilakas muzeja krājums)	
Skats uz Žīguuru dzelzceļa staciju;	

Žīguuru ielas.

Atmiņas par Žīguuriem no periodikas: Kaut arī priežu skavās bija iekļauts Žīguuru ciemats, kurā atradās nedaudzas dzīvojamās mājas, dzelzceļa stacija un citas ēkas, tomēr šim klusajam stūrītim karš nepagāja nemanīts. 1944. gadā vācu okupanti nodedzināja skaisto stacijas ēku, nopostīja daudzas dzīvojamās mājas. Jau tā mazais ciematiņš kļuva vēl neievērojamāks. Palika gruveši, posts. Neviens neticēja, ka pirmajos pēckara gados strauji izveidosies jauns, vēl daudz skaistāks un plašāks strādnieku ciemats. 1954. gadā atvēra ambulances ēku, kur ierīkoja arī ciemata slimnīcu. Šajā pat laikā ekspluatācijā nodeva ēdnīcu. Lielas pārmaiņas ciemata izaugsmē ienesa 1956. gads. Tā rudenī bērni pulcējās jaunā, staltā skolā. Šajā pat gadā uzbūvēja elektrostaciju, plašu depo, sāka darboties pirts un tika iekārtotas citas labierīcības. Vēlāk tika atjaunota dzelzceļa stacijas ēka, netālu no tās -jauna MRS kantora ēka, sāka būt veikalu ēdnīcu. Desmitiem strādnieku un kalpotāju uzcēla individuālās mājas un izveidojās jaunas ielas.

Nosaukums	Foto
-----------	------

<p>Daudzdzīvokļu māja Žīguos 1952.gads; Periodika.lv</p>		
<p>Dzīvokļu celtniecība Žīguos 1958.gads; Periodika.lv</p>		
<p>Viļakas mežrūpniecības saimniecības celtnes 1956.gads; Periodika.lv</p>		
<p>Skats uz Žīgu ciematu 1966.gads; Periodika.lv</p>		
<p>Skats uz Žīgu ciemata centru 1983 gads; Periodika.lv</p>		
<p>Žīgu daudzdzīvokļu mājas 1968.gads; Periodika.lv</p>		
<p>Skats uz Žīgu ciematu 1966.gadā; Periodika.lv</p>		
<p>Skats uz Žīgu mājām 1968.gadā; Periodika.lv</p>		

Žīgu kultūras nams.

1968.gada atklāts Žīguru kultūras nams ar 300 vietām. To uzbūvējuši Balvu ceļojošās mehanizētās kolonas celtnieki. Kultūras namā bija plaša izrāžu zāle un vairākas palīgtelpas pašdarbības ansambļu nodarbībām. Uzstādīta stacionāra kino iekārta. Jaunajā ēkā ierādītas telpas arī bibliotēkai ar lasītavu. Bibliotēkas fondos bija vairāk nekā 14 000 grāmatu.**Padomju Jaunatne 1968.gads.**

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Žīguru kultūras namu 20.gs 70-tie gadi;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	

Žīguru slimnīca.

Žīguru slimnīca 1956.gads, bija 25 gultas vietas.

Nosaukums	Foto
<p>Žīguru slimnīca ar darbiniekiem</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	

Žīguru skola.

Žīguru skolu sāka celt 1954.gadā. Celtniecības darbus uzsāka Viļakas MRS, taču trūka strādnieku. Tāpēc celtniecību nodeva Rēzeknes celtniecības kantorim. Skola bija uzbūvēta divu gadu laikā. 1956.gadā tika atvērta Žīguru 7-gadīga skola. 1956.gadā mācījās 158 skolēni. Direktors Ilgvars Cīrulis, skolotāji Ārija un Vilis Lesiņi, Matilde un Antons Mičāni, Marija Zvaigzne, Valentīna jurjāne, Herta Gavrilova, Leontīne Slišāne, Staņislava mančēviča, Valērija Gailuma, Ņina Komarova, Marija Stepanova.

Skolai bija sava sporta zāle, stadions, laukums volejbola un basketbola spēlēm, iekārtots fizikas kabinets ar laboratorijas galdiem un kinoprojektoru. Skolā darbojās ēdnīca un internāts. Internātā dzīvoja 30 apkārtējo ciemu bērni.

Skolai bija savas darbnīcas koka un metāla apstrādāšanā. Skolai bija sava kino iekārta. Tika radītas mākslas un mācību filmas. Skola bija radioficēta, garajos starpbrīžos dežūrskolotājs kopā ar vecāko klašu skolēniem vadīja radoraidījumus, kuros skanēja mūzika, dzeja, humors, tika atspoguļota ikdienas dzīve. Skolēni ar skolotājiem bieži gāja pārgājienos-apskatīti vietējās rūpniecības un celtniecības objekti, izpētīta apkārtnes augu

un dzīvnieku valsts. Skolēni ciemojās Viļakas meteoroloģiskā stacijā, Katlešu ķieģeļu ceplī. Tika rīkotas ekskursijas ar pārgājieniem un nakšņošanu, un orientēšanās apvidū.

Skola organizēja meža dienas-ap skolu tika stādīti koki, krūmi u.c. Ierīkoja mācību un izmēģinājumu lauciņu. Tika iestādītas ābelītes skolas ābeļdārzā, ierīkoja ģeogrāfijas laukums.

Skola kļuva par ciemata kultūras centru. Sāka darboties skolotāju dramatiskais kolektīvs, kurā iesaistījās arī ciemata iedzīvotāji. Izrādes notika skolā, iecienītas bija R.Blaumaņu lugas. Skolā bija literārais žurnāls. 1960./1961.gadā skola kļuva par 8-gadīgo skolu. 1961/1962.gadā skolā strādāja direktors Henriks Ločmelis. Tika atvērta vakarskolas filiāle, kurā mācījās mežrūpniecības strādnieki. Skolā aktīvi darbojas pionieru organizācija, to vadīja Ilga Boļšakova. Skolēni šajā laikā vāca materiālus par otro pasaules karu Žīguru apkārtnē. 1965./1966.gada skolēnu skaits 273, 1964.gadā -24 skolotāji. Bija nepieciešamas papildus telpas mācībām, 1964.gadā tika celta skolas piebūve. To būvēja 4 gadus.

1967/1968.gadā par skolas direktori strādāja Anele Laganovska, angļu valodu mācītāja Valentīna Bukovska, matemātiku Terese Kokoreviča, vēsturi Herta Gavrilova, ķīmiju Ilga Boļšakova. 1968.gadā ekspluatācija tika nodots jauns skolas korpus ar platību 2000m² Jaunajā skolas piebūvē tika iekārtoti fizikas, ķīmijas, vēstures, ģeogrāfiju, angļu valodas, latviešu un krievu valodas, matemātikas, bioloģijas. 1972.gadā skolas direktore Ilga Rēdmane (Boļšakova), Interesanta bija ārpus skolas dzīve- skolēni vāca metāllūžņus un makulatūru, palīdzēja novākt kartupeļu ražu tuvākajos sovhozos. Uz Žīguru kultūras nama bāzes darbojas bērnu teātris „Voshod”. Paši skolēni kinoteātrī rādīja filmas, pārdeva biļetes, organizējas tikšanās.

1980.gadā skolu piemeklēja nelaime, nodega 1956.gadā celta skolas korpusa ēka. 1980/1981.gadā skolas direktore Valērija Borise. Mācības turpinājās vienā skolas korpusā. Bet pēc stundām visi gāja talkā, lai novāktu pēc ugunsgrēka palikušos grūžus. 1985.gadā sākās nodegušā skolas korpusa celtniecība. Skolēni bija aktīvi palīgi meža laudīm-ravēja egļu un priežu stādus, stādīja jauno mežu. 1986.gadā skolas direktore Svetlana Romāne. 1987.gadā tika pabeigta skolas celtniecība, bet vēl pēc gada uzcēla piebūvi jaunam skolas korpusam. Šajā piebūvē izvietojās moderna skolas virtuve, ēdnīca, kā arī divas klašu telpas. 1989.90 gadā skola kļuva par 9-gadīgo skolu.

Skolā darbojas daudzveidīgi pulciņi-deju kolektīvi, koris, meiteņu un zēnu ansambļi, lietišķās mākslas pulciņi, dažādas sporta sekcijas, foto, jauno naturālistu un novadpētniecības pulciņi. Skolēni piedalās daudzās mācību olimpiādēs.

Nosaukums	Foto
------------------	-------------

<p>Žīguru skola 20.gs 60-to gadu beigās;</p>		
<p>Žīguru skola 1957.gads;</p>		
<p>Žīguru skola 1958.gads;</p>		
<p>Skats uz Žīguru skolu no augšas 1964./1965.gads; M.Brokānes privātkolekcija</p>		
<p>Pirmais izlaidums Žīguru skolā; M.Brokānes privātkolekcija</p>		
<p>Pie Žīguru 8-gadīgās skolas ierīkota mākslīgā ūdens krātuve; VĪM 916 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Žīguru skolas būvniecības sākums 1954.gads; M.Brokānes privātkolekcija</p>		

<p>Skats uz Žīguru skolu tuvplānā; M.Brokānes privātkolekcija</p>		
<p>Apsveikuma kartiņa uz kuras attēlota Žīguru skola; M.Brokānes privātkolekcija</p>		
<p>Skats uz Žīguru skolu ziemā; M.Brokānes privātkolekcija</p>		
<p>Pirmie Žīguru pamatskolas skolēni M.Brokānes privātkolekcija</p>		

Žīguru MRS

Viļakas mežrūpniecības saimniecība (MRS) dibināta 1945.gada 5.maijā, atradās Viļakā. Ar 1950.1.janvāri centrs – Žīguri. Ar 1975. gada 30.oktobri pārveidoja par Žīguru mežrūpniecības saimniecību (MRS). 1990 Žīguru MRS reorganizēja un izveidoja Žīguru MRS un Žīguru virsmežniecību.

Atmiņas par Žīguru MRS no periodikas: *Tikai šaursliežu dzelzceļa stiga laužas cauri smuidro egļu un priežu jūrai. Pa sliedēm nepārtraukti ripoja vagoni, smagi piekrauti ar kokmateriāliem. Vientuļo klusumu laiku pa laikam pārtrauca traktoru rūkoņa, zāģu metāliskā dziesma un ceļamo krānu lokomobiļu elsošana. Cirmsmās dzirdami visdažādāko mehānismu trokšņi. Agrāk pie koka noliekušies krietnu laika sprīdi zāģēja divi cilvēki, vakarā no smagās piepūles nevarēdami pat muguras atstiept, tagad viena cilvēka vadībā darbu veica tvaika ceļamais krāns, kurš ar savām trosēm apņēma vissmagākos baļķus un iekrāva platformās. Jaunākā no tehnikas ierīcēm bija vinča TL-4, mehānisms ar kura palīdzību varēja izvilkt līdz 400 m attālumā no dzelzceļa stigas sagatavoto koksni un iekraut pats ar saviem spēkiem arī platformās. Šī ierīce bija ļoti vienkārša un praktiska, uzmontēta uz dzelzceļa drezīnes un apgādāta ar velkamām trosēm. Vienā maiņā vinča TL-*

4 iztralēja un uzkrāva uz platformām līdz 28 kubikmetri koksnes. Pie nogāztajiem kokiem, it kā kuģis vētrā cīnoties ar viļņiem, tuvojas tralēšanas traktors, atlika aplikt trosi ap baļķu stumbriem, un pats traktors ar savu mehānismu palīdzību pievilka pie sevis un uzcēla uz velkņa smago kravu, lai pēc tam to nogādātu tālāk līdz sliedēm.

1976.gada sākumā Žīguru mežrūpniecības saimniecība saņēma četrus zviedru mehānismus «Fiskar». Tos uzstādīja uz kokvedējām mašīnām MAZ-SOQ, Urai-377 un divām ZIL -157. Strādājot pie stumbru iekraušanas, agrāk divi cilvēki patērēja 4 minūtes, tagad mašīnas iekraušanu veic gandrīz divas reizes īsākā laikā. Malkas iekraušana ar rokām prasīja apmēram stundu, nu to izdara pusstundā. 1977.gadā cīrsmā sāka izmantot “bloku” metodes. Cīrsmas vairs nebija izklīdētas pa visiem meža izstrādāšanas iecirkņiem- mežniecībām, bet gan koncentrējās vienā mežu masīvu daļā. Mazās kompleksās brigādes apgādātas ar mikroautobusiem «Nisa», kas strādniekus nogādāja uz darbu un atpakaļ. Stumbrus atzaroja mehanizēti - ar motorzāģi «Huskvarna», stumbru cilpeņošanu veica ar hidromanipulatoru.

Nosaukums	Foto
Vējgrāžu izstrāsānā strāda ritētraktori; Žīguru bibliotēkas krājums	
Žīguru MRS celtni; Žīguru bibliotēkas krājums	
Iekārtota aleja un noasfaltētie ceļi Rūpniecības ielā; Žīguru bibliotēkas krājums	
Patēriņa precu razošanas cehs. VĪM 920 (Viļakas muzeja krājums)	
Koksnes pārstrādes atkritumu padeves trase uz katlu māju; Žīguru bibliotēkas krājums	

<p>Labākais racionalizātors -atslēdznieks J. Borisanovs;</p> <p>VĪM 914 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>MRS kantora ēka;</p> <p>VĪM 912 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>MRS celtnī;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>MRS kokapstrādes cehs;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	
<p>MRS remontu mehaniskās darbnīcas;</p> <p>VĪM 918 (Viļakas muzeja krājums)</p>	
<p>MRS sporta svētki;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>	

<p>MRS transports;</p> <p>Žīguru bibliotēkas krājums</p>		
<p>Žīguru MRS spēkstacija;</p> <p>VĪM 919 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Stumbru treilerēšana cirmsmā;</p> <p>VĪM 910 (Viļakas muzeja krājums)</p>		
<p>Upes iela Žīguros;</p>		
<p>Zīguru mežos 1957.gads;</p>		
<p>Žīguru mežos 1960.gads;</p>		
<p>Žīguru MRS mežos;</p> <p>Periodika.lv</p>		

Žīguru strādnieku ciemata vēsturei izmantota **51 fotogrāfija** un nelieli apraksti.

Spēles.

Jāsaliek 2 Žīguru ciemata bildes un

Jāsaliek kā bija iepriekš un kā ir tagad, dažas no ēkām jeb salīdzinošās bildes. Ka izskatījās iepriekš.

Kuprava

-Kupravas pilsētciemats

-Kupravas bibliotēka

-Kupravas drenu cauruļu rūpnīca

-Kupravas dzelzceļa stacija

-Kupravas keramzīta rūpnīca

Kupravas pilsētciemats.

Apraksts. Kupravā Neilgā laikā izauga ciemats, kurā bija 1540 iedzīvotāji. Pilsētciemata tiesības Kuprava ieguva 1974. gada 16. augustā. iedzīvotāju ikdiena. darba gaitas saistītas ar drenu cauruļu un keramzīta rūpnīcas darbību. Kupravas atradnes mālus izmantoja drenu cauruļu, keramzīta oļu un fasādes ķieģeļu ražošanai. 1992. gadā atradnes izmantošana pārtraukta. Tā atradās Susāju pagasta teritorijā, kopējā platība ir ap 160 ha. °

Līdz ar Kupravas drenu cauruļu fabrikas rūpnīcu tika celtas arī daudzstāvu dzīvokļu mājas, kuras veidotas no keramzītbetona blokiem, kuru ārējā apdare veidota ar pelēkā granīta šķembām. Gala sienu bloki apdarināti ar glazūru pārklātām tāfelītēm. Piecstāvu mājā dzīvokļus saņems sešdesmit ģimenes. Mājas pamati veidoti no saliekamā dzelzs betona blūķiem. Piecu stāvu mājā paredzēti 60 dzīvokļi. Namu apsildīja rūpnīcas centrālā katlu māja. Šeit dzīvoja jauno rūpnīcu administrācijas, inženiertehnisko darbinieku, kalpotāju, kā arī cita rūpnīcu apkalpojošā personāla ģimenes.

Nosaukums	Foto
Skats uz kupravas pilsētciematu 20.gs 70-tie gadi Periodika.lv	

Kupravas drenu cauruļu rūpnīca.

Kupravas drenu cauruļu fabrika darbu sāka 1971.gada decembra beigās. Kupravas drenu

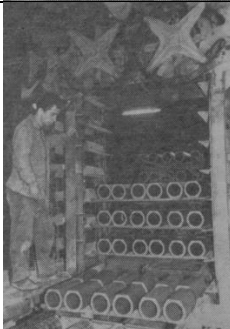
cauruļu rūpnīcas lielākā celtne ir izejvielu tehnoloģiskās apstrādes korpuss. Tā augstums pārsniedza 18 metrus. Korpuss samontēts no lieliem sienu paneļiem.

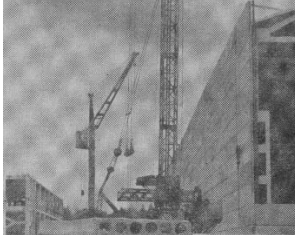

Rūpnīcas galvenajā ražošanas korpusā bija uzstādītas milzu vakuumpreses. Izejvielu sagatavošanas korpusā tehnoloģiski apstrādātie māli ar konveijera palīdzību nokļuva šajās presēs. Universālās presmašīnas tos pārvērta vai nu dažāda diametra drenu caurulēs, vai arī ķieģeļos. Ražoja caurules ar 125 milimetru diametru.

Drenu caurteku nogādāšanai patērētājiem gadā bija nepieciešams ap 2500 lielo dzelzceļa vagonu, tas ir, ap pussimts vilcienu sastāvu, ja katrā sastāvā bija 50 vagonu. Bez tam rūpnīca vēl ražoja gadā 200 tūkstošus kubikmetru keramzīta grants.

Bija uzbūvēti divi lieli rezervuāri mazuta glabāšanai katrā varēja iepildīt tūkstoš tonnu. Tās korpuss bija neparasts-. 210 metrus garā un 16 metrus augstā ēka būvēta no pelēkiem keramzīta paneļu blokiem. Milzīgajai celtnei nav neviena loga, tāpēc tā atgādināja noliktavu. Te glabājas izejvielas -- parastais Kupravas māls. Pie galvenās ieejas uzbūvēts neliels paaugstinājums. Uz tā uzbrauca automašīnas un izgāzīs atvesto mālu. Tepat to ' apstrādāja, tvaicēja, drupināja, bet pēc tam pa konveijeriem sabēra lielajā noliktavā, kas patiesībā atgādināja bezizmēra bunkuru. Apdedzināšanas krāsnis. Pavisam to bija četras. Kupravas krāsnis atgādināja tuneļus. Katrs vairāk nekā 100 metrus garš un divus metrus augsts, ikvienā krāsnī reizē varēja iebraukt 45 vagonetes ar drenu cauruļu sagatavēm. Te tās apdedzināja apmēram +1000°C temperatūrā .

Par Kupravas māla īpatnībām: Izrādījās, ka ģeologiem bijusi taisnība: kur nogrābj līdzenu vietu, tur saujām vīdēja dažāda lieluma oļi, un tie ražošanas procesa ir lielākā nelaime. Akmeņus atlasīt nevar. Vienīgi tos varēja saspīest, sasmalcināt, saberzt putekļos. Kupravas rūpnīcā uzbūvēja iekārtas, iznāca, tā ka iekārtas lūza un plīsa, līdz beidzot visa māla pirmapstrādes iekārta "izgāja no ierindas". Bieži remontēja.

Nosaukums	Foto
Drenu caurules 1974.gads; Periodika.lv	
Drenu caurules 1974.gads; Periodika.lv	

<p>Skats uz Kupravas drenu cauruļu rūpnīcu;</p> <p>Periodika.lv</p>	
<p>Drenu fabrikas celtniecība 1970-tie gadi;</p> <p>Balvu centrālās bibliotēkas krājums</p>	

Kupravas dzelzceļa stacija.

Izveidota līdz ar dzelzceļa būvi 1902. gadā kā Kupravas stacija kokmateriālu izvešanai pa dzelzceļa līniju Pēterburga—Varšava. 1944.gadā atjaunota stacijā kokzāģētava. 1947.gadā Kupravas stacijā uzbūvēta 150 m gara ūdensvada līnija, izrakta jauna aka un atjaunota vācu laikā izpostītā ūdensvada līnija.

Stacijas nozīme palielinājās, kad 1971. gadā Kupravā uzcēla drenu cauruļu rūpnīcu. No šīs stacijas tika nosūtīta visa Kupravas drenu cauruļu rūpnīcas, arī mežrūpniecības saimniecības gatavā produkcija, kā arī saņemta produkcija- dzelzbetona konstrukcijas, celtniecības materiāli, akmeņogles, minerālmēsli, pakaišu kūdra un kombinētā lopbarība. Stacija bija arī ceļojuma sākuma punkts vienpadsmit tūkstošiem tonnu šķembu, ko 13. CER Liepnas akmens drupināšanas bāze nosūtīja uz vairākiem republikas ceļu celtniecības un ekspluatācijas rajoniem. Te savam ceļam sākuma punktu raduši arī vairāki tūkstoši kubikmetru mežmateriālu. Stacija slēgta 2001. gadā, sliedes demontētas 2009. gadā.

Nosaukums	Foto
<p>Skats uz Kupravas dzelzceļa staciju;</p> <p>Balvu centrālās bibliotēkas krājums</p>	

Kupravas dzīvojamās mājas

«Kuprava - apdzīvota vieta Balvu rajona Susāju ciemā; dzelzceļa stacija uz Rīgas - Pitalovas dzelzceļa līnijas. Kupravā 236 iedzīvotāji (1967. gadā), ir sadzīves pakalpojumu kombināta dzirnavas, Viļakas MRS kokzāģētava, 2 veikali, astoņgadīgā skola, feldšeru un vecmāšu punkts, sakaru nodaļa. Kupravā ceļ drenu cauruļu rūpnīcu» - šādas ziņas atrodam 1968. gadā izdotajā Latvijas PSR mazajā enciklopēdijā. Šajā piecgadē rūpnīcas strādniekiem uz-- celtas četras daudzstāvu mājas ar 300 labiekārtotiem dzīvokļiem. Ciematā bija apmēram 190 bērni vecumā no 1 līdz 7 gadiem

Nosaukums	Foto
Kupravas daudzdzīvokļu mājas 80-90-tie gadi; Periodika.lv	
Skats uz Kupravu 1974 gadā Periodika.lv	
Skats uz Kupravu 1976.gadā; Periodika.lv	

Kupravas keramzīta fabrika.

1972.gada Kupravā radīts liels rūpniecības komplekss kas ik gadus piegādāja celtniecības un meliorācijas organizācijām apmēram 200 tūkstošus kubikmetru keramzīta vieglbetonu un siltumizolācijas materiālu gatavošanai, ko izmantoja kā porainu pildītāju vieglbetonu ražošanai un kā siltumizolācijas materiālu. Vērtīgais būvmateriāls rūdās vairāk nekā pie 1000°C temperatūras. Visi tehnoloģiskie procesi uzņēmumā bija automatizēti un mehānizēti. Milzīgas rotējošās apdedzināšanas krāsnis, kuru garums sasniedza 40 metru, un izejvielu un gatavās produkcijas transportieru estakādes savienoja vienā veselā abu uzņēmumu korpusus. Bija divas lādas krāsnis ar 2,5 metru diametru vienā stundā deva 8 kubikmetrus gatava būvmateriāla. Krāsnis, kuru diametrs bija 2 metri un garums 12 metri, jau nogādātas būvlaukumā. Tajās 1 200' grādu temperatūrā keramzīta māls iegūs oļveida granulu formu. Pēc apdedzināšanas granulas nonāca saldētavā, kur norūdījās par izturīgu būvmateriālu, ko izmantos namu sienu, paneļu ražošanai.

Par Kupravu izmantotas aptuveni **15 fotogrāfijas**.

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU